FULLS

DEL

MUSEU ARXIU DE SANTA MARIA

MATARÓ, DESEMBRE 1.980 Número 9

F U L L S   D E L   M U S E U   A R X I U
D E   S A N T A   M A R I A

Mataró, desembre del 1980 — Número 9

S U M A R I

Editorials — L'Arxiu Històric de la Ciutat de Mataró.
La restauració de la Capella del Roser.

Fe d'errates — Corresponent al número 8 dels Fulls.

Estudis — Troballa de mosaics romans a l'antiga Casa Guanyabens.
Marià Ribas i Bertran.

Els Ducs de Cardona i de Sogorb a Mataró, l'any 1626.
Rafael Soler i Fonrodona.

Els gremis a Mataró en el Segle XVIII.
Pere Molas Ribalta.

Documentació — Ordenances per a Règim i Govern de la Confraria de Sant Joan. (Fusters i altres oficis del ram de la fusta). Any 1768.
Ref. M.A.S.M. Confraria de St. Joan F.6/0007

Documentació fotogràfica
Casaments a Santa Maria.
Ref. M.A.S.M. - Fotografies Spà Salarich.

Edita Museu Arxiu de Santa Maria — Imprimeix Copisteria Castellà
Pujol 39 - Mataró.

Dipòsit Legal B-15.257 - 1978

L'ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT DE MATARÒ.

L'Ajuntament de Mataró, al Ple del passat dia 4 de desembre va aprovar d'iniciar els tràmits per a aconseguir la devolució del Fons Documental de la Ciutat que avui és en dipòsit a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, a Barcelona.

L'acord és molt important, i més quan ademés concreta que s'haurà de condicionar un local per a la seva instal.lació.

La història d'aquest Fons Documental és molt clara. Es guardava a l'Arxiu Municipal de la Ciutat per convenir amb el Sr. Notari Arxiver del Districte Notarial de Mataró qui, des de l'any 1862, era titular de les sèries. Pel juliol del 1938, en plena guerra civil, de manera provisional va ser entregat al Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Servei del Patrimoni Històric, Artístic i Científic, "per tal de donar compliment, amb la urgència que les circumstàncies actuals aconsellen, al que és previst per la Legislació catalana vigent que proveeix a la protecció i seguretat del Patrimoni Cultural de Catalunya". El Fons, composat per "tres-cents divuit lligalls de documentacio", com diu l'Acta de lirament, procedents de l'Arxiu Notarial de Mataró i comprenent "els documents i protocols existents en dit Arxiu fins l'any mil vuit-cents", fou aleshores dipositat al Monestir de Pedralbes, juntament amb altres procedents d'Igualada, Manresa, Puigcerdà i altres llocs del Principat. Acabada la guerra va ser traspassat a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, on es troba encara avui.

Als FULLS del Museu Arxiu de Santa Maria, número 6, data desembre del 1979, va ser publicat un estudi de Carles Marfà i Riera sobre "La documentació notarial de l'Arxiu de Santa Maria de Mataró", on s'hi troba referència de l'origen d'una part del fons i es reprodueixen la Disposició del Departament de Cultura de la Generalitat i l'Acta del lliurament del juliol del 1938.

El Fons, com ja s'ha dit, compren tota la documentació notarial de la Ciutat anterior a l'any 1800. Hi figuren les sèries dels Notaris Titulars de l'Escrivania de Mataró (des del 1429), les dels Notaris, Rectors i Vicaris de l'Escrivania Eclesiàstica de Santa Maria (des del 1514), els "libres de Batllia de la Cúria de Mataró (1429-1717) i de poblacions veïnes, la documentació de la Universitat o Municipi de Mataró (1425-1659), documentació d'Església dels Segles XVII i XVIII, documentació de Capbreus dels mateixos segles, i finalment documentació de Marina i de Cases Nobiliàries. Només la sola enumeració de les sèries ja denota la seva importància per a la història de la Ciutat.

És un fet objectiu i evident que avui no existeixen les causes o circumstàncies que l'any 1938 aconsellaren el dipòsit del Fons i que avui s'ha acabat la provisionalitat a que aleshores feia referència la dipositació del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. També és un fet objectiu que la situació socio-política del país ha fet allargar excessivament aquesta provisionalitat.

Avui, per tant, hem de valorar en la seva mesura l'acord de l'Ajuntament de Mataró. Desitgem que l'Ajuntament de la Ciutat amb la col.laboració dels Srs. Notaris del Col.legi Notarial del Districte de Mataró, obtingui ben aviat la restitució del Fons en dipòsit i que també quan més aviat millor pugui ser instal.lat en un local adeqüat, conjuntament amb les altres sèries antigues que conserva l'Arxiu Municipal. Aleshores serà realitat l'Arxiu Històric de la Ciutat de Mataró.

LA RESTAURACIÓ DE LA CAPELLA DEL ROSER.

Tal i com ja es va fer públic en el passat nº. 8 dels FULLS, es treballa en les obres de restauració de la Capella del Roser, a Santa Maria.

Gràcies a la subvenció de l'Ajuntament de Mataró, el Sr. Ramon Gudiol i Ricart ha començat la restauració de les dues grans teles de l'Altar, d'autor desconegut (segle XVIII), que representen la Vinguda de l'Esperit Sant i l'Assumpció de la Mare de Déu.

Ben aviat es procedirà a la neteja del retaule, treball a càrrec del Sr. Amadeu Teulats.

En aquest moment pot ja dir-se que està pràcticament enllestida la restauració del Cambril, feta pel mateix Sr. Amadeu Teulats.

Igualment l'Equip del Museu-Arxiu està treballant en el muntatge de la nova "Sala Elisa Garcia Gabandé", en la Secció del Roser, situada en l'antiga Sala de Juntes de la Confraria, on s'exposaran els ornaments antics, banderes, brodats i puntes.

FE D'ERRATES DEL NÚMERO 8 DELS FULLS.

CINQUÈ CENTENARI DEL PRIVILEGI DEL REI
FERRAN EL CATÒLIC. 1480 - 1980.
EL LLARG CAMÍ VERS L'AUTONOMIA MUNICIPAL.
Carles Marfà i Riera.

On diu

"Malgrat haver estat el germà d'aquest mateix monarca el qui els havia empenyorat posteriorment..."

Hauria de dir

"Malgrat haver estat aquest mateix monarca el qui els havia empenyorat posteriorment..."

TROBALLA DE MOSAICS ROMANS EN L'ANTIGA CASA GUANYABENS

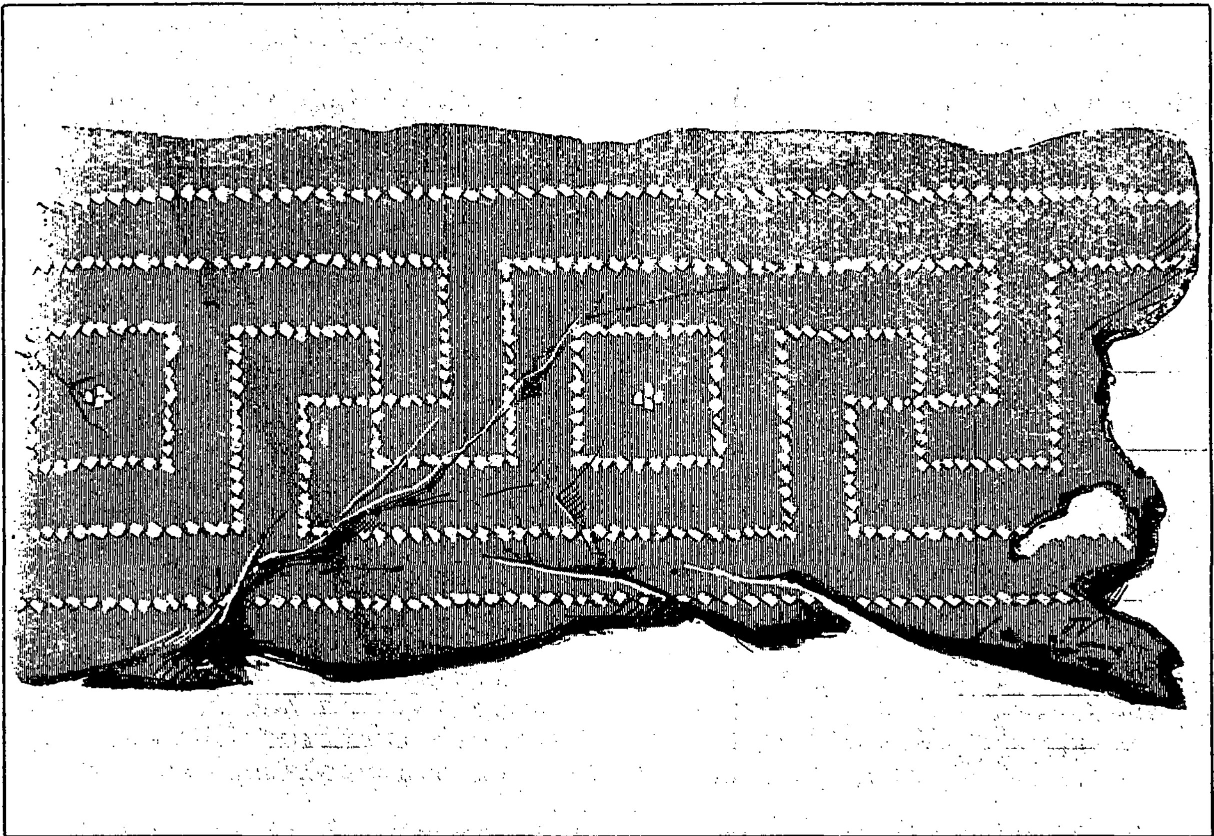
Antecedents.- Des de mitjans del desembre de l'any 1956 i durant les primeres setmanes de l'any següent realitzàrem les excavacions en dos sectors de la necròpolis cristiana d'Iluro; el de la Plaça del Fossar Xic i al davant de l'església parroquial de Santa Maria. En el Fossar Xic descobríem una interessant construcció subterrània que la publicàrem conjuntament amb el resultat total de les excavacions. Dita construcció subterrània tenia unes característiques similars a les grutes que tant havien abundat i encara existeixen en algunes cases de la part vella de Mataró.

Per ella s'interessà el Dr. Maurice Broëns, igual com per les grutes que encara existeixen en algunes cases, perquè en deduïa certes teories relacionant-les amb altres que existeixen a França. Ens demanà amb insistència de fer-ne un estudi, que per la nostra part l'anarem portant a terme i en publicàrem uns articles acompanyats de plànols. Com a conseqüència s'hi apassionà el nostre bon amic Joaquim Aguilar el qual s'hi lliurà amb molta activitat en el seu estudi i exploració, havent realitzat actualment una labor sorprenent que li ha proporcionat un cert prestigi entre alguns veïns de la Plaça Gran i carrers d'aquell veïnat. Per tradició, dita plaça és un lloc interessant per a la investigació arqueològica i l'Aguilar ho sap per indicis que en té.

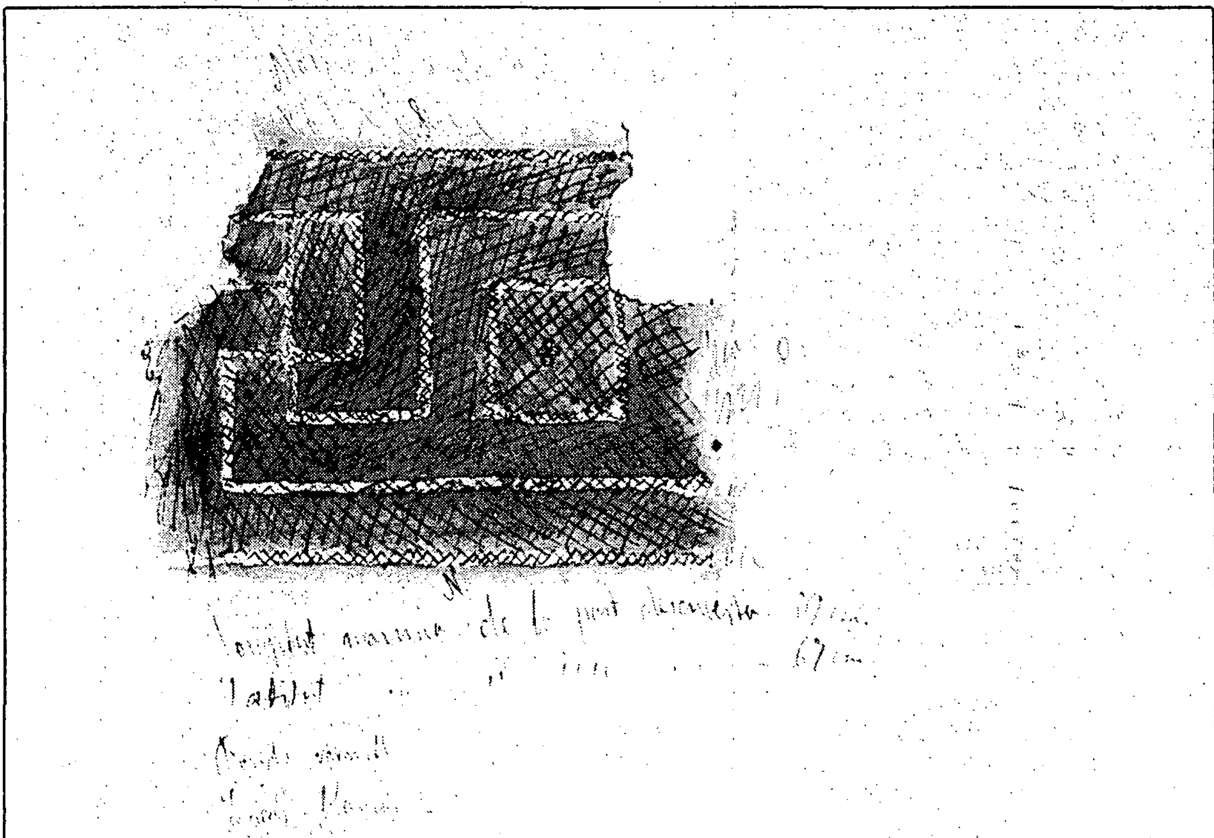
Hem començat per aquests antecedents per tal de situar-nos al moment de la troballa dels mosaics que justifica el present article. La casa número 1 de la Plaça Gran, cantonada amb el carrer de Don Magí, actualment pateix pel pes feixuc dels seus anys d'existència i sense parar va augmentant de noves nafres pròpies de la velluria exterioritzades per esquerdes a les parets, humitats que traspuen arreu, que entre altres causes, vénen produïdes pels vells desgüassos de mala obra que es desintegra, etc. Per esbrinar l'origen de la humitat d'una habitació de la planta baixa, el mateix propietari de la casa Sr. Jaume Fradera i Floriach arrencà una rajola del paviment, que no li aclarí res en aquell moment, però després l'hi suggerí la idea de l'existència d'un possible hipogeu o gruta que en fos la causa. Fou en aquest moment quan pensà amb la intervenció de l'Aguilar, i es posaren d'acord, i tot sol, el nostre investigador, intervingué profunditzant el terreny, traient runa superposada, fins que la seva sorpresa no fou la de descobrir el suposat Hipogeu, o gruta, sinó la de trobar-se de peus al damunt d'un mosaic romà, situat exactament a setanta centímetres de fondària.

Aquesta casa on s'ha fet la troballa és sobradament coneguda dintre de l'ambient de l'arqueologia, perquè aquest mosaic ara posat a la vista ja era ben conegut el segle passat i probablement molts anys abans. Està demostrat documentalment que el segle XVII, dita casa ja era Can Guanyabens, adroguers, que l'habitaren fins a les acaballes del segle passat, que en els baixos hi tenien la botiga destinada a la venda de queviures i el magatzem de reserves a les habitacions interiors. A finals del segle passat fou traspassada la botiga i vivenda a la família Genisans, que s'hi varen estatjar durant les primeres dècades d'aquesta centúria.

La troballa.- L'actual descobriment ha sigut una sorpresa a mitges, quan el tros que s'ha vist primerament, pel fet de que Pellicer en la seva obra ILURO, editada l'any 1887 (pàg. 227, 238 i 239) l'havia publicat, amb una notícia que trobem massa succinta i un dibuix en què representa el mosaic en un estat bastant deplorable que

FRAGMENT PUBLICAT PER PELLICER.
Estudios Histórico-Arqueológicos sobre Iluro.
Mataró - 1887.

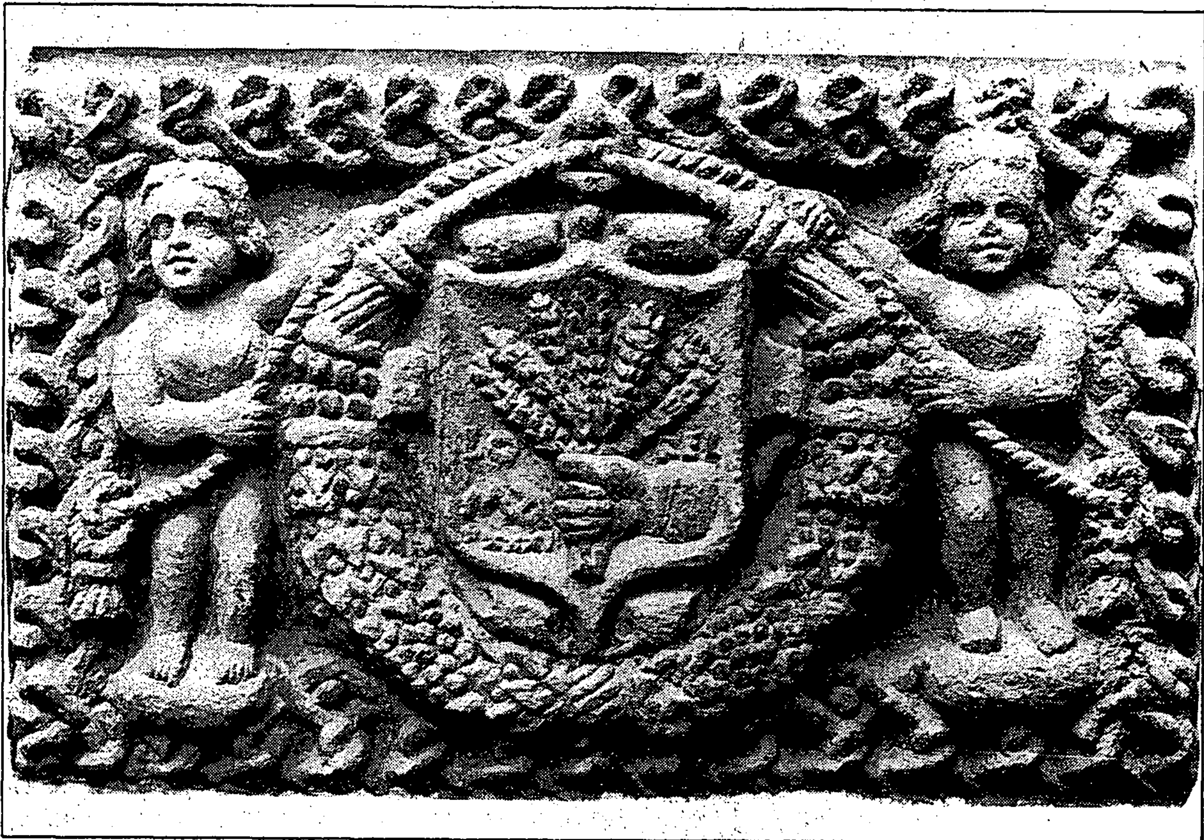
FRAGMENT DONAT A CONEIXER PER PUIG I CADAFALCH.
Diputació Provincial de Barcelona. Servei de Catalogació de Monuments.

que no respon pas a la realitat.

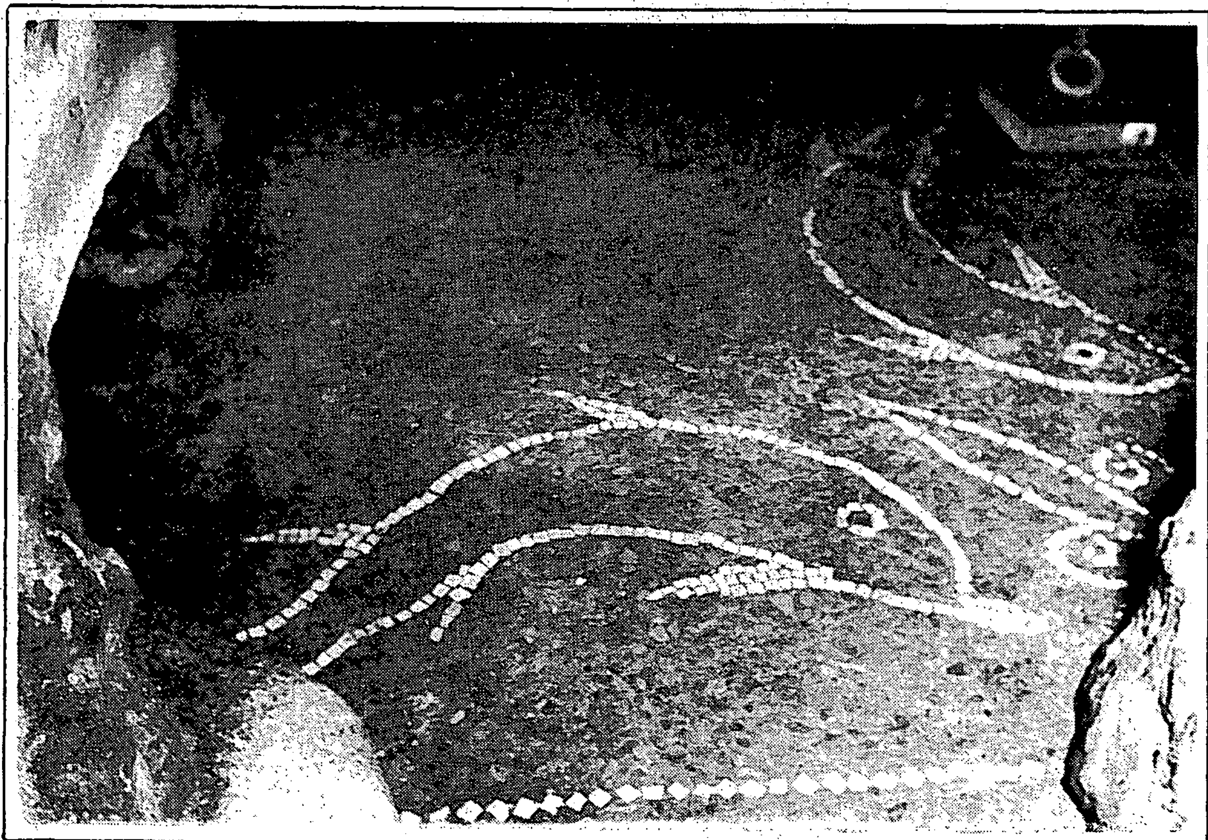
J. Puig i Cadafalch, l'any 1882 en va fer un apunt del natural del tros que correspon exactament al davant d'una obertura que ara d'ha posat novament a la vista, precisada en dit apunt amb ratlla seguida, mentre en deixà indeterminats els costats perquè ell suposava la continuació del mosaic; es conserva dit original en el Servei de Conservació i Catalogació de Monuments Històrics de la Diputació. No publicà la notícia fins l'any 1909, en l'Arquitectura romànica de Catalunya (pàg. 223) i posteriorment, l'any 1934 en donà una altra breu referència en l'Arquitectura romana a Catalunya (pàg. 343). Esmenta, igual com Pellicer, la troballa d'un altre mosaic idèntic a Empúries. El Sr. Puig equivocadament fa constar que el mosaic de Mataró fou destruït, cosa que malauradament ha estat repetida per altres historiadors. La primera referència que coneixem és en el manuscrit, sobradament divulgat, de Baltasar Pi, del qual, se'n varen fer còpies posteriorment, fent-hi esmenes i ampliacions amb noves notícies. Vegi's "Còpia d'un manuscrit que la casa del R. Joan Ferrer y Sala Ciutadá y Vehí de Mataró poseheix en son archiu. Donada al M.I. Ayuntament de la mateixa lo dia 1 de abril de 1867", en la qual esmenta els mosaics de "la casa del Sr. Guanyabens y de la de Ferrer y Quintana que indican ser paviments de suntuosos edificis..." (publicat l'any 1949 al butlletí ciclostilat MUSEU pàgina 15 i següents, incloent-hi unes interessants aclaracions en la pàgina 25).

Dit mosaic és d'opus signinum representant el dibuix d'una sanefa que fa de marc al paviment d'una habitació. Consta d'una composició de ratlles fetes amb tesel.les de marbre blanc, que s'encreuen repetidament formant la creu gammada alternada amb quadres, és una composició que es troba en altres mosaics. Actualment s'ha vist que en un dels costats de la sanefa hi ha una faixa llisa d'uns 45 centímetres d'amplada, que no l'esmenten dits autors. S'hi troben empotrats a nivell del mosaic, una mena de tupí vidriat de color fosc, un bol també de color marró fosc i un plat de color groc, de la ceràmica típica de fabricació local que ja s'utilitzava al segle XVII i ha perdurat fins a principis de l'actual. Aquestes peces de terrissa popular hi foren col.locades per al servei dels senyors Guanyabens, on hi posaven de cap per avall a escórrer els bidons de l'oli que venien a la menuda. És un fet que demostra amb molta probabilitat, que aquesta part de mosaic, en el segle XVIII, o tal vegada abans, ja estava a la vista. Sabem també, que en temps del Sr. Genisans s'havia tornat a refer l'enrajolat quedant entre el mosaic i l'enrajolat tot un espai buit, que anys més tard fou omplert de la runa que produí la reforma d'una escala interior. És la runa que actualment ha extret el nostre amic Aguilar. Probablement el fet d'haver-se tapat el mosaic en refer l'enrajolat a nivell deuria fer suposar al Sr. Puig i Cadafalch la seva pèrdua.

L'exploració que Aguilar portava començada fou ampliada, introduint-se per l'obertura indicada en el croquis del Sr. Puig, i tot anant furgant per sota el paviment de la botiga descobrí l'angle d'una sumptuosa habitació, amb una cantonera decorada amb dos dofins, ben esplèndids, tant per la seva concepció com per la seva mida, que és d'un metre de llargària cada un, disposats simètricament deixant una petita separació en el costat del cap per donar lloc a un motiu decoratiu de molta bellesa. Seguidament apareix una bona porció d'un gros rombe omplert amb una composició de línies que s'encreuen repetides vegades el motiu de la creu gammada i quadres. Una composició igual, però en línies posades a escaire, omple tot el parament d'un mosaic que existeix al poble de Samalús (vegeu X. Bar

ESCUT EXISTENT A LA FAÇANA DE LA CASA.
Foto: Miquel Sala.

DETALL D'UNA CANTONERA
Foto: Marià Ribas.

ral i Altet "Les mosaïques romaines et médiévales de la Regio Laietana" pàg. 146 i làmina CVI). Continuant cap al fons es posà al descobert la cua d'un altre dofí que inicia una segona cantonera igual com la que s'ha descrit. En aquesta part d'exploració, ja penetra en un estrat de 55 cms., de terra i alguns fragments de ceràmica.

Completant la línia de contorn de la figura romboidal fins a tocar la sanefa, fàcilment es determinen les mides que tindria l'habitació, que l'hem trobat d'uns 5 mts. per 3'80 mts. aproximadament, incloent-hi la sanefa i encara cal afegir-hi l'ampliació de la faixa que segueix al costat de la sanefa. Aquesta habitació està dividida per una paret de tàpia sobreposada al pla del mosaic, sense malmetre'l. Degut a la seva fràgil composició fou trobada quasi desfeta de la part més baixa, i es reforçà amb obra de major eficàcia. Aquesta operació va permetre de veure la continuació del mosaic per dessota de la paret i la total figura del primer dofí del qual li era amagada una part que actualment s'ha deixat visible.

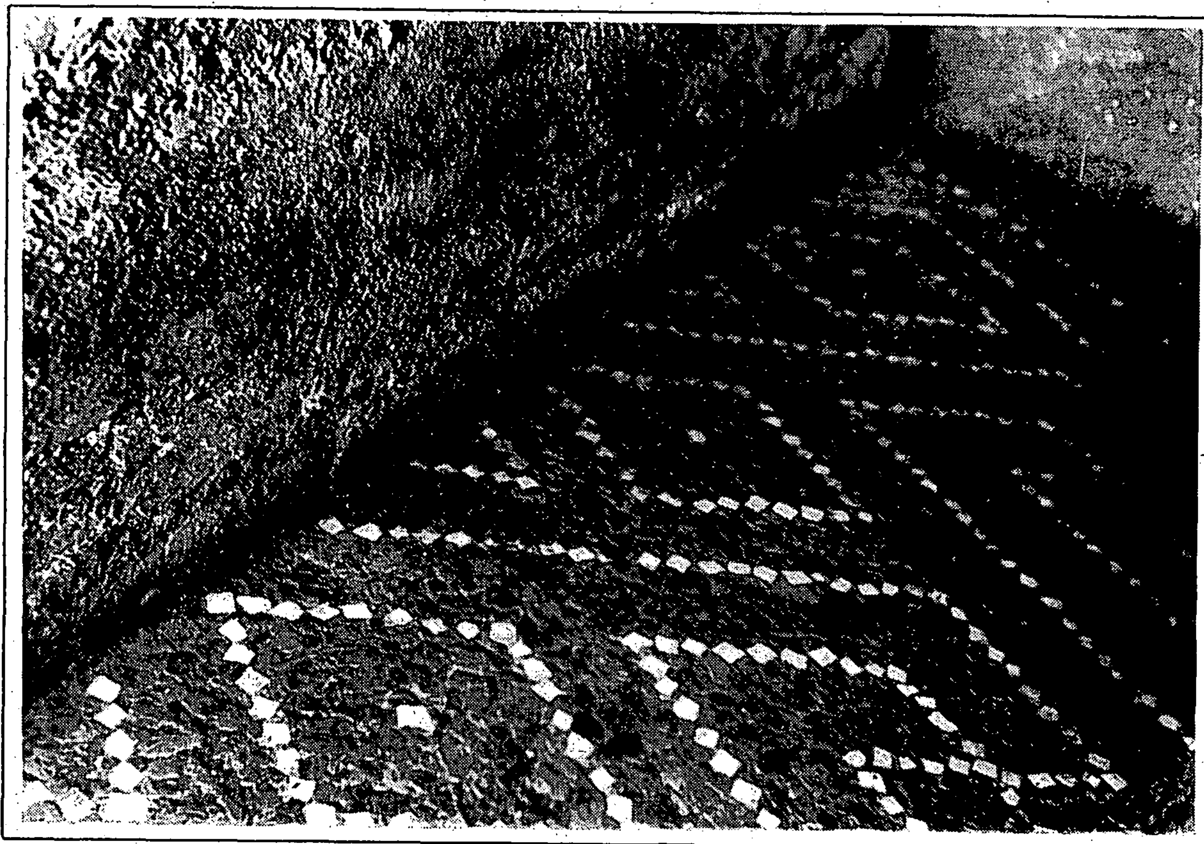
Un intent d'exploració pel costat sud, deixà veure una continuació del mosaic profusament decorat amb un meandre de creus gammades, això suposa una ampliació de l'habitació per aquest costat.

Tan sols se n'ha descobert una petita part, per haver determinat en aquest moment de donar per acabada l'exploració, confiant que un altre dia es podran continuar els treballs de descobriment i estudi amb la intervenció de personal més autoritzat.

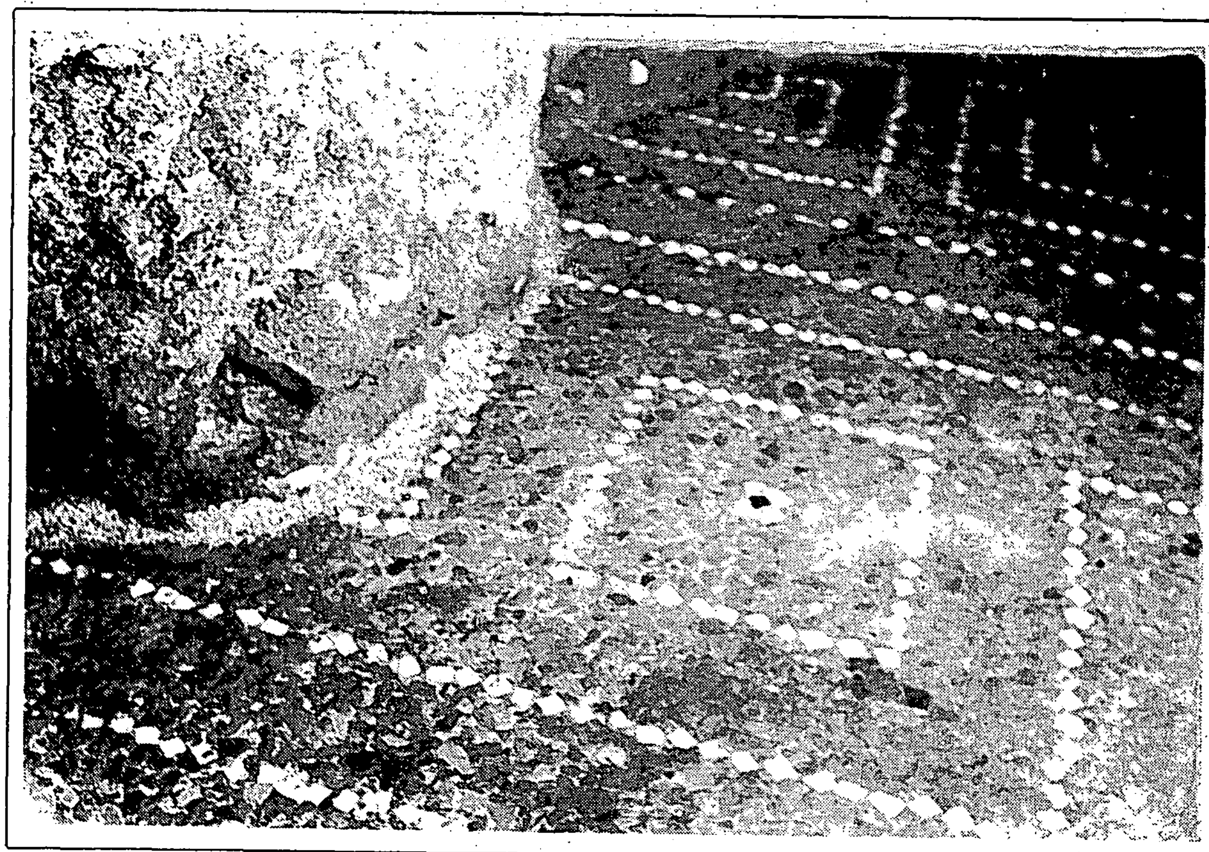
S'ha comprovat que existeix la continuació dels mosaics per tots els seus contorns. El costat oest de l'habitació, està perfectament definit pel senyal d'una paret romana, que ignorem en quina època fou eliminada fins al nivell del mosaic, però encara hi és visible el fonament en tota la seva llargària.

Un cop travessada dita paret romana es troba part d'una habitació de molta categoria pavimentada amb mosaic de tesel·les blanques i negres. D'aquest mosaic, són visibles unes faixes que constitueixen el marc que seguia els seus contorns; primer una faixa blanca de 32 centímetres d'amplada, una altra de negra de 9 centímetres i mig i una altra de blanca de 8 centímetres i mig i tota la part restant és negra, ignorant-se si hauria tingut algun motiu de decoració. Actualment la part visible d'aquest mosaic està dividida per una paret d'època posterior, d'uns 16 centímetres de gruix, deixant veure dos compartiments; el primer de 64 centímetres d'amplada per una fondària aproximada d'un metre i mig on al final està tallat en línia recta i el segon compartiment és de 62 centímetres d'amplada per una fondària que es desconeix a causa d'uns afegits d'obra al damunt que ens ha semblat que no perjudiquen el mosaic. S'ha fet un tempteig a tres metres i mig i encara s'ha vist la continuació.

El mur orientat de nord a sud, situat parcialment al damunt de la sanefa, constitueix la línia de separació entre la part que s'ha trobat coberta de desferres i runa procedent d'obres d'unes reformes fetes a l'interior de la casa, i l'altra part on encara estava omplerta de terra, corresponent al costat est i al dessota del paviment de la botiga. El fet, no fa gaires anys produït, d'haver-se acumulat la runa en dit lloc, demostra que en altre temps no gens llunyà, aquest sector de mosaic era visible, i això fa preguntar, per què els primers historiadors tan sols es contentaren a deixar-nos l'únic record d'un sol fragment de mosaic amb el dibuix d'una sanefa ?.

DECORACIÓ DEL ROMBE
Foto: Marià Ribas

UN INTENT D'EXPLORACIÓ PEL COSTAT SUD.
Foto: Marià Ribas.

En quan a l'estrat que s'ha trobat al damunt del mosaic no ens atrevim a treure'n cap deducció i ens conformem per ara amb l' informació que ens ha estat donada, o sigui, que consistia en un sol estrat d'uns 55 centímetres d'espessor aproximadament, sense que s'hagués observat cap detall que alterés la seva uniformitat. Pel que nosaltres hem pogut comprovar posteriorment a l'exploració, no es altre cosa que una superposició de terres contenint restes de materials d'època romana o d'altres èpoques més modernes, acumulades al damunt del mosaic en un temps poc anterior a la construcció de l'edifici del segle XVI. Reformes modernes de l'edifici, particularment la renovació dels enrajolats de la planta baixa, han sigut el motiu d'haver penetrat materials quasi actuals en dit estrat, barrejant-se amb els d'altres èpoques anteriors.

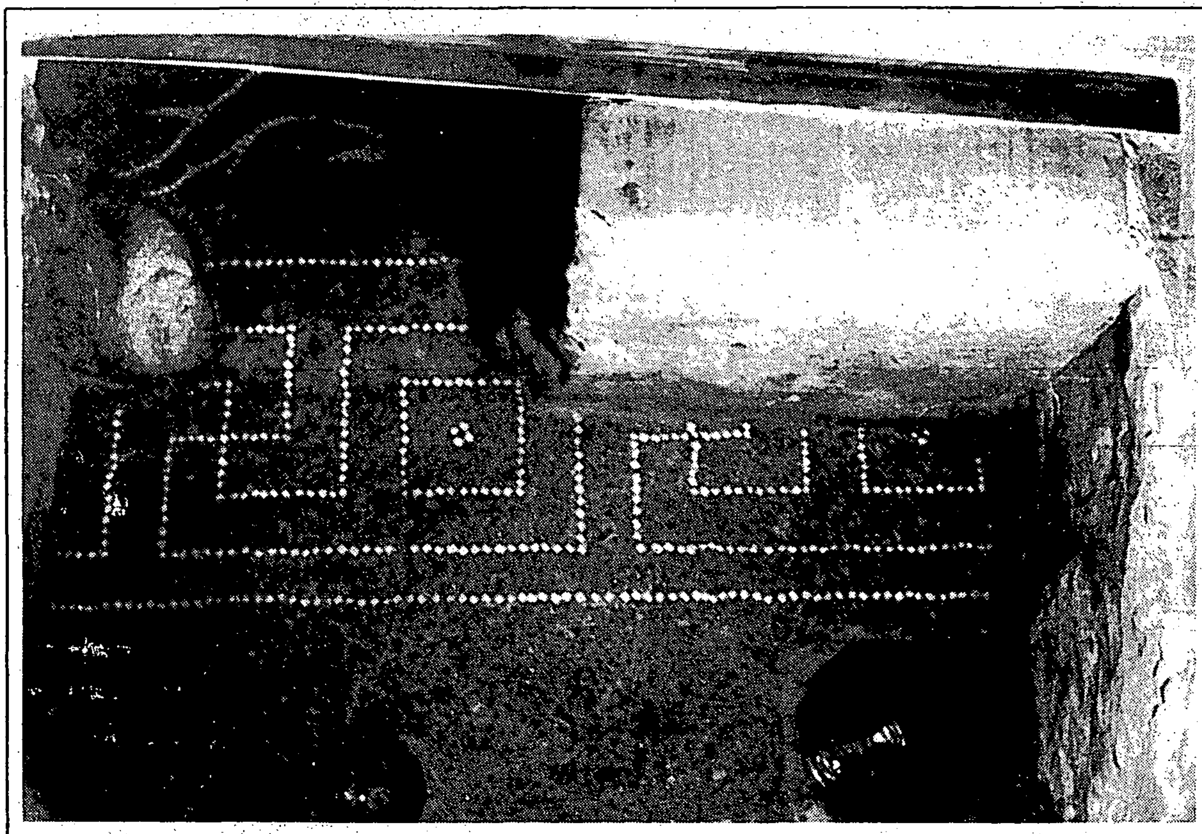
L'escàs material romà que es reuní, i que actualment el conserva el Sr. Fradera, l'hem trobat d'una pobresa que contrasta amb la riquesa dels mosaics; consisteix en un conjunt de fragments, completament malmesos, de ceràmica ordinària d'us comú, uns petits trossos d'àmfores, de tègula, restes d'estucs de color vermell llis, i com material no tant pobre hem vist dos petits fragments de terra sigil.lata, un insignificant fons de lacrimatòri de vidre i dos hams de bronze. No esmentem els materials d'èpoques posteriors degut a la seva manca d'interès tractant-se de desferres de construcció quasi en la seva totalitat.

L'estat de conservació del mosaic és perfecte. El que portem ressenyat primerament, és d'opus signinum, o sigui una pavimentació d'argamassa composta de ceràmica trinxada i calç endurida caementum que aplanada a nivell i ben pulimentada donava una tonalitat vermellosa que proporciona un agradable contrast amb les tesel.les de marbre blanc, tallades en forma de dau, que hi eren aplicades per executar la decoració. En certs moments hi eren incloses unes altres tesel.les negres per tal d'assolir un major efecte decoratiu en determinats detalls.

La línia que limita al rombe central i la línia que separa l' ampliació de la sala, al costat sud, estan formades per tesel.les blanques i negres alternades, col.locades per punta. La quasi totalitat de la decoració està realitzada per tessel.les posades per punta, menys en les cantoneres on hi figura la composició dels dofins i el motiu decoratiu, on estan col.locades de forma normal per tal d'obtenir una línia ben seguida.

L'opus signinum és una tècnica d'origen molt antic que l'hem vist moltes vegades, sense decorar, en piscines, dipòsits, paviments, etc. en les restes d'edificacions d'Iluro i en moltes villes d'època republicana en diversos indrets de la comarca. Decorat no és freqüent, però entre les poblacions de la nostra costa se n'ha trobat a Badalona, amb magnífics paviments, al Masnou, Cabrera i també en el terme de Barcelona.

No existint materials que permetin de donar la data del nostre mosaic d'una manera precisa, ens hem de concretar als coneixements que tenim, basats amb la cronologia d'altres mosaics d'opus signinum que han estat datats amb molta exactitud. El mosaic mataroní, ara desenterrat, creiem datar-lo en el reduït espai de temps comprès des de mitjans del segle I abans de J.C. a la primera meitat del segle I després de J.C.

FRAGMENT DE LA CENEFA DONADA A CONÈIXER PER PELLICER.
Foto: Marià Ribas.

CONSTRUCCIONS MODERNES SOBREPOSADES AL DAMUNT DEL MOSAIC.
Foto: Marià Ribas.

L'edifici actual on s'ha fet el descobriment, és gòtic, amb algunes alteracions sofertes amb els anys. Una data que no sabem si és la d'origen, la donen els finestrals de pedra esculturats que llueixen en la façana de la Plaça Gran, així com el deliciós escut que ostenta el senyal heràldic de la ciutat i que porta la data i llegenda LO REL DM XXXXVI. Consta documentalment que en aquella data la casa era propietat de Gaspar Llorell.

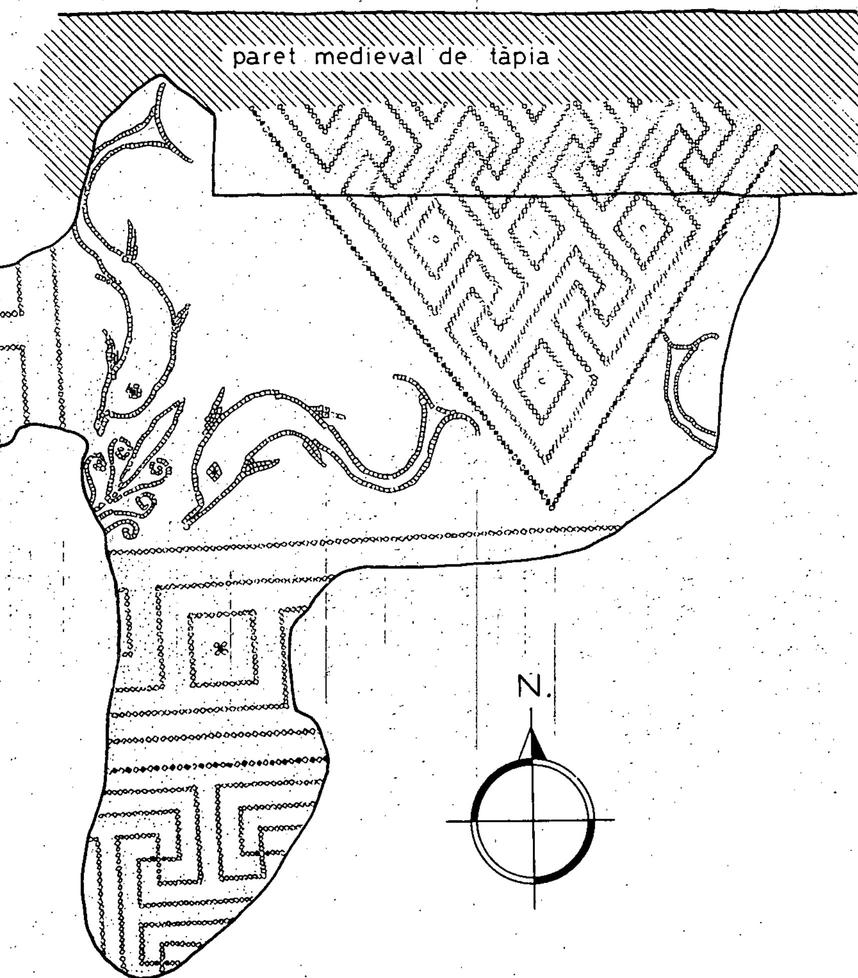
L'actual troballa no és altra cosa que una esplèndida continuació del que ja coneixien els nostres passats historiadors de la ciutat, dels quals hem parlat anteriorment. Tot ha quedat descobert i deixat a la vista, assegurat i protegit per una sòlida trapa, que en part és de fusta i en part metàl.lica reixada per la ventilació. És un bon exemple el que dóna el Sr. Fradera, que d'haver-lo practicat anteriorment en altres llocs on era factible, s'haurien salvat molts valors històrics del nostre Patrimoni Local. Però encara cal fer més. Aquesta troballa arqueològica tot just iniciada, que cal agraïr als Srs. Fradera i Aguilar, en el moment present més que mai , ens permet de confirmar, que amb la intervenció de persones especialitzades es podrà completar, perquè no dubtem pas, que la seva indiscutible importància serà reconeguda en els ambients intellectuals i científics de tot el país; i en la ciutat translluirà el prestigi ciutadà i cultural.

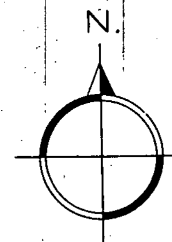
Marià Ribas i Bertran

obra moderna superposada al damunt del mosaic romà

paret

1 m.

MATARÓ. Plaça Gran nº 1. Antiga casa Guanyabens

ELS DUCS DE CARDONA I DE SOGORB A MATARÓ L'ANY 1626

Enric d'Aragó i Folc de Cardona casat amb Caterina Fernàndez de Córdoba i Figueroa fou titular dels Ducats de Cardona i de Sogorb de l'any 1596 fins a la seva mort, l'any 1640.

Descendia del llinatge dels Cardona, un dels més antics i nobles de les terres catalanes, estès en diverses branques que pels matrimonis enllaçaren amb les famílies més importants de Catalunya, Aragó, València, Castella i també dels Països Italians.

El seu primitiu escut d'armes - tres cards - s'ha trobat entre les restes del Castell de Mataró, en un dons d'escudelleta decorada en blau sobre vernís blanc, datada com dels segles XIV o XV. (1)

La branca titular del Comtat de Cardona, després elevat a Ducat, va quedar sense descendència masculina i la duquessa Joana I - (1543-64) es casà amb Alfons d'Aragó, Duc de Sogorb i Comte d'Empúries, quedant així units els dos títols ducals. Els seus descendents segons les circumstàncies usaren els cognoms "d'Aragó i Folc de Cardona" o "Folc de Cardona i d'Aragó".

Heredà aquests títols la duquessa Joana II, que morí l'any -- 1608, casada amb Diego Fernàndez de Córdoba, del llinatge del famós "Gran Capitán", família que en generacions anteriors ja havia enllaçat amb els Cardona.

Aquests fóren els avis del duc Enric, que si pel llinatge dels Cardona estava emparentat amb les famílies més nobles de Catalunya i Castella, pel dels Sogorb, Comtes d'Empúries era cinquè net del Rei - Ferran I. (2)

En el privilegi de Ferran II a Mataró, del que estem celebrant el 500 aniversari, podem veure com el Rei cita al rebesavi del nostre Duc amb aquestes paraules: "Illustrissimus vero infanti Enrico - duci Sugurby, comiti Empurianum, nostro charissimo consanguineo".(3) Pellicer en la seva traducció castellana del document diu: "primo - nuestro muy amado".(4)

Els ducs Enric i Caterina havien tingut quatre fills: LLUIS (1608-70) que fou l'hereu i successor; PERE ANTONI (1611-90), hereu dels títols al morir el seu germà gran; ANTONI (1615-50) creat ardenal Diaca poc abans de la seva mort; i VICENÇ que fou canonge de Toledo i Ardiaca de Calatrava.

Tingueren també quatre filles ANNA, CATERINA i dues que moriren molt petites.

El novè fill PASQUAL, fou el que nasqué a Mataró, batejat a Santa Maria, on en el llibre tercer de Baptismes (de 1597 a 1627) en el Fº. 347 hi ha resgistrada la seva inscripció que diu així:

"Vuy a onse de abril de mil sis cents vint i sis fou batejat PASCUAL, AGUSTI, ALEXANDRE, LUIS, REMON, ANTONI, ENRRIQUE, VICENTE, NICOLAS, FRANCISCO, PEDRO, TOMAS, fill del Exm. Sr. dº. Enrique de Aragón, Duch de Segorb y de Cardona y de la - Exma. Sra. Dona Caterina de Cordova, sa muller. Foren padrins lo Molt Ilustre Sr. D. Luis de Aragón, Comte d'Empúries, fill de dit Señor Duch de Cardona y padrina la Molt Ilustre Sra. - Dona Lucrecia de Moncada, Marquesa de Arifsa, per lo Sr. Dr.

Pere Codina, ab llicencia de mi lo Dr. Pera Pau Pou, Prevere, Rector de Santa Maria de Mataró".

El padrí - el germà gran - ja portava el títol de Comte d'Empúries que li havia cedit, en vida, el seu pare i la padrina Lucrècia de Montcada era Marquesa d'Ariza pel seu casament amb D. Francisco de Palaxox, descendent dels antics senyors del castell de Palafolls, prop del Tordera. Figures importants d'aquest llinarge fóren el Virrei i Bisbe de Mèxic, després d'Osma, D. Juan de Palafox i el cèlebre general d'aquest cognom del temps de la guerra dels francesos.

Dª. Lucrècia era filla de Francesc de Montcada i Cardona, Marquès d'Aitona, Comte d'Osona, Vescomte de Cabrera i de Bas, Gran Senescal d'Aragó que pel seu casament amb Lucrècia de Gralla, Senyora de Subirats, obtingué el càrrec de Mestre Racional de Catalunya.(5). Altres fills d'aquest matrimoni foren Joan de Montcada, Bisbe de Barcelona i Arquebisbe de Tarragona, que morí l'any 1622 i Magdalena i Joana que fóren successivament Abadesses de Pedralbes.

Els títols d'aquesta família passaren més endavant, pel casament de la pubilla Teresa de Montcada, que morí l'any 1756, a la casa de Medinaceli, família que anteriorment pel casament del Duc de Medinaceli D. Juan Francisco de la Cerda amb Caterina d'Aragó, Folc de Cardona i Córdoba ja havia heredat els Ducats de Cardona, de Sogorb i el Comtat d'Empúries.

L'acumulació d'aquest títols feu de la casa Medinaceli els primers senyors jurisdiccionals de Catalunya. Els pescadors de les platges del vescomtat de Cabrera i de Bas (de Blanes a Aranys) pagaven el dret de ribatge al Duc de Medinaceli.(6).

La figura del nou nat PASQUAL D'ARAGÓ, és ben coneguda a Mataró; Pellicer el cita com el primer del "Catálogo de los Mataronenses más ilustres" i s'han publicat estudis sobre la seva vida en un treball sense firma al PENSAMENT MARIA (25-4-1922) en la secció "Galeria de Mataronins Ilustres" i en el DIARI DE MATARÓ un article del nostre historiador Sr. Marià Ribas i Beltran, basat en la documentació que veié a Poblet. Mataró té un carrer dedicat a aquest personatge. Existeix una extensa biografia d'aquest fill de Mataró titulada: "EL CARDENAL DE ARAGON 1616-1677" feta pel Dr. Frei Narciso de Estenaga i Echevarria, Bisbe Prior dels Ordres Militars. Aquesta obra en dos volums fou editada a París, l'any 1929.(7).

PASQUAL D'ARAGÓ, FOLC DE CARDONA I CORDOVA passà la seva infantesa a Catalunya, estudià després a Salamanca i fou President del Consell d'Aragó, Cardenal, Virrei de Nàpols, Inquisidor General i finalment Arquebisbe de Toledo. S'han publicat molts detalls de la seva vida però en cap d'aquests estudis s'esmenten les circumstàncies que motivaren el naixement del futur Cardenal a Mataró. En la biografia citada es transcriu la partida de baptisme fent constar que al marge hi ha aquesta anotació: "Nació D. Pascual en la Villa de Mataró, Diócesis de Barcelona, del Estado de Cardona; no se expresa el día del nacimiento, pero se cree fuese poco antes del bautismo que fué el once de abril de 1616, atendida la gran religiosidad de sus padres". Assenyala el biògraf que aquesta nota és posterior a l'època de D. Pasqual.

És curiós el que diu de Mataró, ja que no sabem hagi estat mai possessió dels Cardona. Amb tot insisteix: "Vino al mundo en la Ciudad de Mataró que era del Señirío de Cardona" "la tradición asegura

REGISTRE DEL CASAMENT DE D. LUIS DE HARO AMB LA FILLA DELS DUCS DE CARDONA I SOGORB.

Llibre 1 i 2 de Matrimonis, al marge del Foli 40.
Museu Arxiu de Santa Maria.

REGISTRE DEL NAIXEMENT DE PASQUAL D'ARAGÓ, FILL DELS DUCS DE CARDONA I DE SOGORB.

Llibre 2on. de Baptismes, Foli 343.
Museu Arxiu de Santa Maria.

que nació en el PALAU DE LA RIERA". No sabem com conegué el biògraf aquesta tradició que sens dubte és errònea ja que l'expressió "Palau de la Riera" és posterior al naixement del Cardenal. Aquesta fou la denominació de les cases d'En Jaume Baró que fóren adaptades com a "Palau" per l'estada de la Reina Elisabeth Cristina que desembarcà a Mataró l'any 1708 per desposarse amb l'Arxiduc d'Austria, el Rei Carles.(8).

L'únic testimoni que tenim a Mataró del record del nostre personatge, - a més de la inscripció transcrita - és el seu retrat, amb hàbits de cardenal, que es conserven al Museu-Arxiu de Santa Maria i que sembla ser una còpia de l'època del que pintà Carreño de Miranda, pintor de la Cort. En l'article citat del Pensament Marià s' indica que a Santa Maria hi havia també un altre retrat, jovenil, vestit de cavaller, actualment perdut.(9).

Un altre important aconteixement de la família ARAGO, CARDONA, CORDOVA a Mataró, fins ara desconegut, es desprèn de la inscripció que hem trobat al marge del Fº. 40 del primer volum (que compren els llibres 1 i 2) del Registre de Matrimonis de la Parròquia de Santa Maria i que diu així:

> "Vuy a vint i sis de mars de mil sis cents vin i sis foren beneits ab benediccio ecclesiatica lo Sr. Dº. Luis de Aro, fil del Sr. Marquès del Carpio y la Sra. Dª. Caterina de Cordova, filla del Sr. Duch de Cardona y de Segorb, per lo reverent pare Fray Pedro Jover, Definidor General del Ordre de Sant Francesc, ab llicència del Sr. Cardenal Barberino, llegat a latere de sa Santedad Urbano octau en la Capella de Mº. Jaume Palau, ab dispensa del temps de quaresma que també donà dit Sr. Llegat".

La celebració del casament de CATERINA, filla dels Ducs de Cardona a Mataró, a la Capella d'En Jaume Palau, pocs dies abans del bateig del germà petit de la nuvia, PASQUAL (26 de març - 11 d'abril) ens fa pensar que la família dels ducs devia estar hostatjada a la casa Palau, existent encara avui al carrer del mateix nom. Al Museu-Arxiu es conserva un inventari de dita casa, fet pocs anys després (1654) en el que hi consta: "una Capelleta ab son altar una imatge de Nª. Sª." (10)

El nuvi, "D. Luis de Aro, fill del Marquès del Carpio" usaba també els cognoms MENDEZ DE HARO, SOTOMAYOR y GUZMAN, havia nascut a Valladolid l'any 1598 i descendia del famós llinatge dels HARO, senyors sobirans de Biscaia, família que anteriorment ja havia emparentat amb els llinatges catalans dels comtes d'Urgell, dels Montcada i dels mateixos Cardona. Una de les branques dels Haro aconseguí el marquesat del Carpio que passà després a D. Luis i fou elevat a ducat.

Era oncle de D. Luis de Haro, el "valido" i Primer Ministre de Felip IV, "Conde Duque" d'Olivares i fou el seu hereu i successor. El Rei el nomenà Primer Ministre l'any 1644 i fou signatari de la Pau de Westfàlia (1648) i del Tractat dels Pirineus (1659) pel que foren concedides a França les terres catalanes del Rosselló, del Conflent i una bona part de la Cerdanya.

En els dies d'aquests aconteixements familiars de la casa dels Ducs de Cardona i de Sogorb, s'estaven celebrant a Barcelona les Corts convocades i presidides pel Rei Felip IV. Acompanyava el Rei

el seu Primer Ministre el "Conde Duque" d'Olivares i suposem que el seu nebot, D. Luis de Haro, devia formar part del sèquit de la cort reial.

Els catalans veieren com la política d'Olivares els portava a perdre no tan sols els seus antics privilegis, sino també la seva identitat com a nació. Al proposar-se la "Unió d'Armes" i al replantejar-se la qüestió del "quint" pel que la Corona reclamava la cinquena part de les rendes dels municipis i dels delmes de les parròquies, hi hagueren fortes protestes i fins i tot en un altercat devant del Rei, el duc de Cardona i el comte de Santa Coloma van arribar a empunyar les espases. Felip IV sortí de Barcelona sense prendre comiat de ningú. (11).

En el fracàs d'aquestes Corts els historiadors hi han vist el preludi de la revolució de 1640, el "Corpus de Sang". (12)

La inscripció del casament de D. Luis de Haro amb Dª. Caterina, fou feta posteriorment, al marge del llibre, per tal d'intercalar-la al lloc que li corresponia segons la data. Segurament al rebre la notificació del celebrant o de la secretaria del Cardenal Legat que donà la llicència. En l'Arxiu del Bisbat no hi ha constància d'aquest matrimoni, per tant la documentació deu trobar-se a Roma, a l'Arxiu Vaticà, en els lligalls d'aquesta legació.

Tenim a Mataró un testimoni curiós de l'estada a Barcelona del Cardenal Barberino: el "Memorial del Dr. Folquer" (13) publicat al primer número d'aquests FULLS DEL MUESEU-ARXIU, en el que ens diu que com a majordom i parent del Bisbe Sentís l'hostatjà: "en la ocasió que lo Emi. Sr. Cardenal Barberino, Legat a Latere, Nepote de Sa. Sant. se serví honrar al Sr. Bisbe de Bar. Sentís en hospedatje a sa casa en 18 de mars de 1626 i sen partí a 10 de abril". Acollí també Mr. Pamfili, Mr. Monti i tot el personal del sèquit fins a un nombre de "180 criats".

Avui donem a la paraula "Nepote" un sentit pejoratiu, però en aquell temps era considerat el més gran honor que un representant del Papa a més de ser "Príncep de l'Església" fos de la seva mateixa sang.

El Papa Barbarino - Urbà VIII - per tal de fer construïr el Baldaquí de la Basílica Vaticana, estrenada de poc, havia fet fondre molts bronzes romans. D'aquí vé la dita: "El que no feren els Bàrbars va fer-ho Barbarino".

Aquest Papa, en el Consistori del 7 de gener de 1626, havia nomenat Legat a Latere prop del Rei Felip IV d'Espanya al Cardenal Barbarino, nebot seu, amb la missió oficial de batejar la filla del Rei.

Portava però, instruccions especials del Papa per veure si podia aconseguir la pau entre Espanya i França en les batalles que s'esdevenien en terres italianes.

Sortí de Roma el 31 de gener, però abans de poder començar les seves gestions, Espanya i França, per tal d'evitar la influència del Legat, es posaren d'acord i el representant de Lluis XII de França i Felip IV signaren a Montsó - on el Rei celebrava les Corts d'Aragó - el Tractat d'aquest nom que fou publicat amb data anterior (5 de març). Per aquest pacte es reconeixia la independència de la Valltelina que al quedar sota la influència del papat,

ELS DUCS DE CARDONA I DE SOGORB

EL PLENIPOTENCIARI FRANCÈS SALUDANT A D.LUIS DE HARO, PRIMER MINISTRE DE FELIP IV. A LA DRETA LA FILLA DEL REI, LA INFANTA Mª. TERESA, QUE HAVIA DE DESPOSAR-SE AMB LLUÍS XIV DE FRANÇA.

Detall d'un tapís de l'època.

assegurava les comunicacions entre el Milanesat, dominat per Castella, i l'Imperi Austríac, durant la guerra dels Trenta Anys. (14)

Hem vist com els aconteixements de la vida de Mataró, l'any 1626, queden enllaçats amb el que ens conten els historiadors d'aquest període. Hi ha però algun detall que no hem vist mai destacat. S'ha dit que els negociadors espanuols del Tractat dels Pirineus - contrastant amb els francesos - desconeixien Catalunya i per tant no van valorar el que perdien: D. Luis de Haro, encara que castellà, era gendre del Duc de Cardona, havia estat a la nostra terra i no podia ignorar el que cedia.

Podem observar també, com per la influència de la cort de Madrid, els nobles catalans s'anaren desarrelant del País i els títols característics de Catalunya: Pallars, Urgell, Empúries, Osona, Cardona, Montcada, etc. passaren a incrementar el patrimoni de les famílies castellanes que residien prop del Rei, molt abans del Decret de Nova Planta de Felip V que privà a Catalunya de les seves institucions de govern.

El mateix Cardenal Pasqual d'Aragó, que en la seva infantesa havia estat educat a Catalunya i tingué com a preceptor el Dr. Francesc Dou, (15) el veiem totalment desarrelat de la nostra terra. Al tornar de Roma després de la seva investidura com a Cardenal, evità el passar per Catalunya i en el seu testament, que sempre portava a sobre, hi ha deixes per moltes persones, esglésies i fundacions, sense recordar el lloc on va néixer. L'únic record per Catalunya fou pel Monestir de Poblet on hi tenia enterrats els seus pares i avantpassats. (16)

És interessant veure quins papers va donar la història als protagonistes dels fets que hem comentat:

D. ENRIC, Virrei de Catalunya (1630-32) (1633-38) fou nomenat de nou l'any 1640 en un intent de pacificar el país. Morí el mateix any a Perpinyà i fou enterrat a Poblet.

Dª. CATERINA ja vídua intentà unes negociacions amb la Generalitat que fracassaren.

PASQUAL D'ARAGÓ, Arquebisbe de Toledo, primera Dignitat d'Espanya. Morí a Madrid l'any 1677 i fou enterrat a Toledo, al Convent de Caputxines, la seva fundació preferida.

D. LUÍS DE HARO, Primer Ministre morí l'any 1661 a Madrid.

D. FRANCESC DOU, preceptor de Pasqual, Bisbe de Girona (1668-1673).

Dr. PERE FOLQUER, majordom del Bisbe, deixà els càrrecs de Canonge i Ardiaca de Barcelona per ser Rector de Mataró (1631-38)

Mr. MONTI, del sèquit de Barbarino, fou Nunci a Madrid l'any 1630 i Cardenal d'any 1633.

Mr. PAMFILI, Auditor del Legat, es quedà de Nunci a Madrid, Cardenal l'any 1629 fou elegit Papa el 15 de setembre de 1644, prenent el nom d'INNOCENCI X. Creà Cardenal a Antoni d'Aragó el 1650. Morí el 7 de gener de l'any 1655.
Es conserva d'aquest Papa un bell retrat de Velázquez.(17)

Per aquest treball hem consultat únicament la documentació del Museu-Arxiu de Santa Maria i la bibliografia indicada. Ens han sigut una guía molt clara per situar els nostres personatges les genealogies que l'historiador Armand de Fluvià i Escorsa, ha fet per la Gran Enciclopèdia Catalana, sesnse les quals ens hauríem perdut amb la repetició de cognoms en diverses èpoques.

Ben poc sabíem de l'estada dels Ducs de Cardona i de Sogorb l'any 1626 ja que únicament teníem constància del naixement del seu fill Pasqual. Ara sabem del casament de la seva filla Caterina amb D. Luís de Haro, però no hem reeixit a trobar les causes de la seva estada a Mataró i resten oberts aquests interrogants:

Quina relació tenien els Cardona amb Mataró ?

Quin valor hem de donar a l'afirmació del biògraf del cardenal - que tingué a les seves mans els documents de la casa Medinaceli - quan diu que "Mataró era Señorío de Cardona"?

Hi havia algun misteri en el casament de D. Luis de Haro ?

Nasqué el futur Cardenal a la casa Palau ?

Esperem que futures aportacions ens donin resposta a aquestes preguntes.

Rafael Soler i Fonrodona.

(1) Objecte Nº. 20451 del Catàleg de l'Exposició del 24 de maig al 8 de juny 1980. SECCIÓ ARQUEOLÒGICA - MUSEU MUNICIPAL.

(2) Armand de Fluvià, GRAN ENCICLOPÈDIA CATALANA, Barcelona 1970 - 1980. Articles diversos i genealogíes.

(3) Separata de "QUADERNS DE PREHISTÒRIA I ARQUEOLOGIA DEL MARESME Mataró Nº. 10 gener - juny 1980. Pàg. 11.

(4) Josep Mª. Pellicer, ESTUDIOS HISTÓRICO ARQUEOLÓGICOS SOBRE ILURO, Mataró 1887. Pàg. 440.

(5) Mestre Racional: Magistrat encarregat de la revisió dels comptes de la Cort. Aquest càrrec esdevingué hereditari.

(6) Joaquím Llovet, LA MATRICULA DE MAR LA PROVINCIA DE MARINA DE MATARÓ EL SEGLE XVIII. Mataró 1980. Premi Iluro 1970. Pàg. 79.

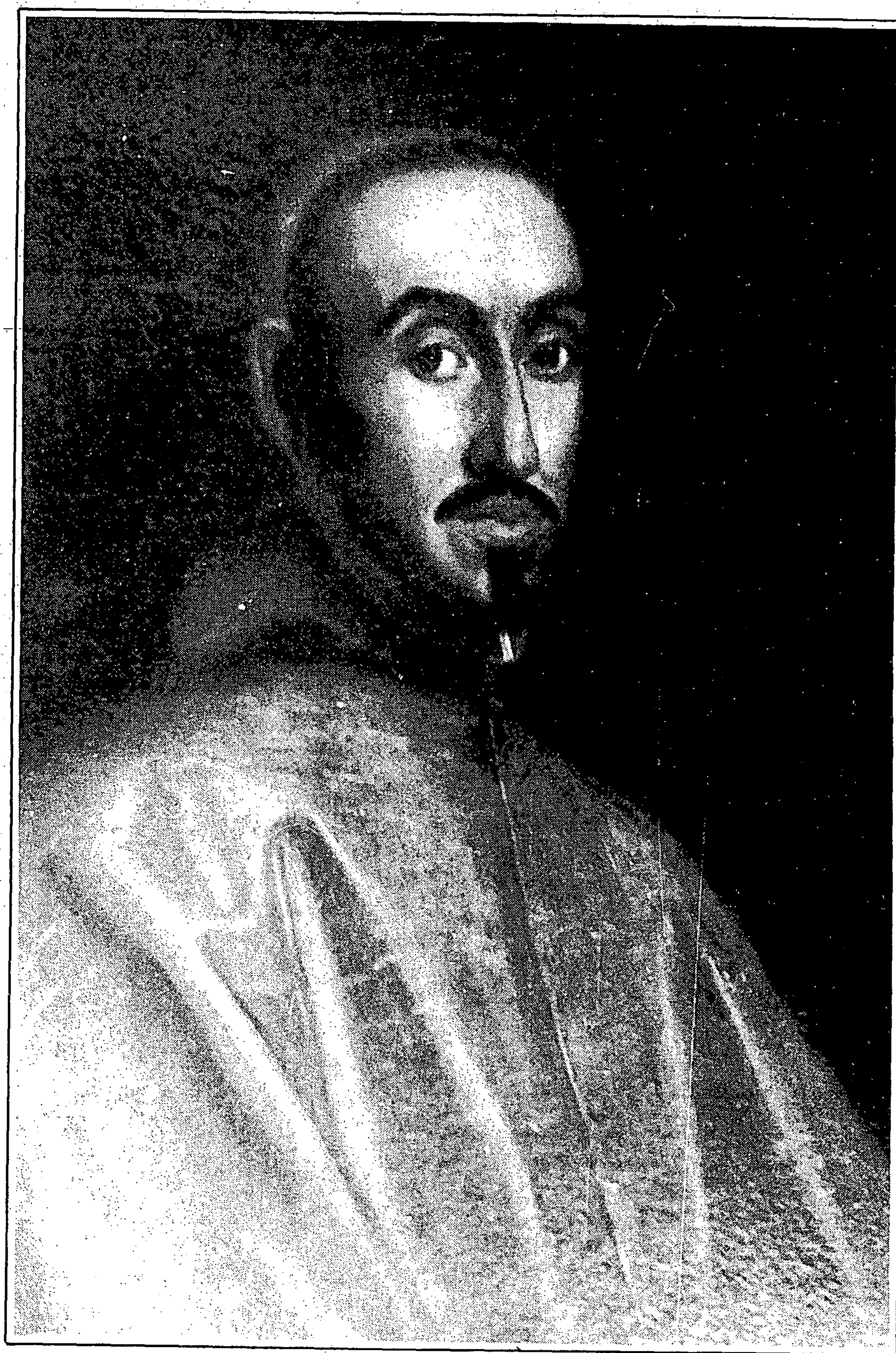
(7) BIBLIOTECA POPULAR de la Caixa d'Estalvis, CAR 2057-58.

(8) Joaquím Llovet, MATARÓ 1680-1719 EL PAS DE VILA A CIUTAT I CAP DE CORREGIMENT. Mataró 1966. Premi Iluro 1965. Pàg. 81.

(9) PENSAMENT MARIÀ DE LA COSTA DE LLEVANT Mataró 25-4-1922. Pàg.3.

(10) MUSEU-ARXIU DE SANTA MARIA - Inventaris.

(11) Ferran Soldevila, HISTÒRIA DE CATALUNYA, Barcelona 1963. Volum III Capítol XXX.

RETRAT DEL CARDENAL PASQUAL D'ARAGÓ, FOLC DE CARDONA I CÒRDOVA QUE ES CONSERVA AL MUSEU ARXIU DE SANTA MARIA.

(12) Joan Reglà ELS VIRREIS DE CATALUNYA. Ed. Teide, Barcelona, Pàg. 131

(13) MUSEU-ARXIU DE SANTA MARIA, Arxiu del Rector, Rector Folquer.

(14) Ludovico Pastor, HISTORIA DE LOS PAPAS. Ed. Balmes, Barcelona Volum XXIX.

(15) Dr. Frei Narciso de Estenaga y Echevarria, EL CARDENAL DE ARAGÓN 1616 - 1677, 2 Volums. E. Desfossés. Paris 1929. Pàg. 22.

(16) Estenaga, Obra cit. Volum II

(17) Ludovico Pastor, Obra cit. Volum II.

ELS GREMIS DE MATARÓ EN EL SEGLE XVIII.

A les grans capitals l'organització de treball en gremis portava a una especialització excessiva. A les altres ciutats i viles el nombre de gremis era inferior, així com també el ventall d'especialitats laborals i tècniques. Trobem arreu unes poques activitats fonamentals, com eren la confecció, el calçat, la construcció, la fusteria, el treball de metalls, etc. Era freqüent que els oficis existents en una població s'apleguessin en un reduït nombre de gremis o confraries, cadascun dels quals reunia els menestrals d'aquells grans sectors d'activitat (1).

La importància de la menestralia de Mataró al llarg dels segles XVI i XVII ha quedat ben palesa en les obres de Josep Mª. Colomer (2) i de Joaquim Llovet (3). L'anàlisi dels diferents "talls" imposats als menestrals prova el seu increment numèric i la seva proporció dins del conjunt de la població mataronina (una ciutat d'artesans, pagesos i mariners). Segons el cens de 1787 els menestrals representaven el 45 % de la població (4). Aquí sols presentarem algunes dades relatives als gremis d'artesans o menestrals més característics. Queden fora d'aquest resum, no sols les corporacions de treballadors de la terra i del mar, sino també els gremis tèxtils (que tingueren una importància primordial) i el corresponent a la petita burgesia d'adroguers i botiguers de teles, sectors tots ells que hem de tenir presents en considerar la composició socio-professional de la població mataronina i la seva activitat econòmica.

Els gremis de menestrals existents a Mataró en el segle XVIII (sense comptar els que hem deixat al marge) eren els de sastres, sabaters, fusters i ferrers. Progressivament s'hi afegiren, en un procés d'especialització els corders, els blanquers i els paletes. D'aquests gremis, que composaven la menestralia no tèxtil de Mataró, tractarem de donar-ne un breu resum que presenti la seva fesomia específica, dins un conjunt corporatiu que oferia nombrosos elements comuns (5).

1. El gremi de sastres.

L'ofici de sastres formava la confraria o gremi del Sant Angel Custodi i Sant Antoni. Com era de rigor en molts altres llocs comprenia també les especialitats de calceter i de robaveller. Diferents recomptes fets entre 1737 i 1759 ens situen el nombre de sastres mataronins pel voltant d'uns quaranta (54 en 1759). El mateix nombre apareix en un recompte de 1786. Els sastres tingueren un paper molt actiu en la resistència gremial contra el Corregidor Betrela de Andrade i l'Ajuntament de la ciutat durant els anys 1757- 1766. Els sastres Tarafa i Pannon es distingiren per la seva oposició al Corregidor (6). El gremi es governava per unes ordinacions de 1602 les cuals foren renovades en 1732. En la segona meitat del segle es produí un moviment per a obtenir noves ordenances. El procés d'obtenció fou molt llarg, del 1777 fins al 1790 almenys (7). En el moment de la concessió foren denunciades com una mostra de l'exclusivisme gremial que estava caient en desús (8). El gremi de sastres constituïa una corporació sòlida que no patí gaires entrebancs.

2. El calçat.

Existia a Mataró un gremi de sabaters sota l'advocació de Sant Marc i Sant Lluc. La seva activitat corporativa, i la individual dels seus agremiats, no va ésser gaire destacada. Molt diferent era la força del gremi de corders i espardenyers, el qual apareix amb perfils propis d'ençà dels anys centrals de la centúria. Els corders tingueren també un paper d'avantguarda en la lluita contra el Corregidor Betrela pels volts del 1760. Eren aleshores vers una trentena de mestres (9). Coneixem algunes famílies de mestres del gremi, en especial els Vinyes, avi, pare i fill (10). Els seus inventaris ens fan veure un cert nivell de riquesa i de comoditat material, així com la relació que molts menestrals conservaven amb la vida rural, les seves propietas en vinyes, etc. Una impressió semblant ens la dóna l'inventari dels béns del corder Josep Janer (11), amb la completa descripció de tot el seu material de treball, la distribució de la casa i les inversions fetes en el tradicional sistema dels canvis marítims.

3. Els blanquers.

Els oficis relatius a la indústria de la pell no apareixen amb perfils institucionals gaire precisos. Tanmateix en la segona meitat del segle era reconeguda l'existència d'un gremi anomenat de blanquers i assaonadors. L'activitat dels artesans de la pell, en la indústria de la blanqueria i la fabricació de guants i aludes, era, però, ben anterior. Al llarg de tot el segle s'extengué la projecció de la família Vilardebò, ben arrelada en l'ofici, al menys durant tres generacions (12). En 1750 es mencionava la presència de cinc blanquers, i de tretze en 1757. Rics comerciants, com els Cantallops, posseïen adoberies. A principis del segle XIX l'Almanak Mercantil indicava l'existència de vuit fàbriques de pells (13). Els blanquers mataronins no formaven un dels gremis més nombrosos, però la seva importància econòmica i social va ésser considerable.

4. Els fusters.

La confraria de Sant Joan Baptista de fusters i agregats ens ofereix una primera mostra de la complexitat del que anomenem "confraries de diversos oficis". Fins una data propera a 1760 els blanquers i els assaonadors formaren part de la confraria, la qual arribava a comprendre ademés fins a dotze especialitats del treball de la fusta. En efecte, aquesta confraria "de todos los oficios de madera" incloïa els seguents oficis:

> fuster, boter, albarder, capser, torner, escultor, serrador, fabricant de carros, guitarraire, encepador, fabricant de cadires i taloner.

En 1757 formaven el gremi 13 artesans de la pell d'una banda, i 48 del ram de la fusta de l'altra (14). Entre aquests darrers, les especialitats més nombroses, eren les dels mateixos fusters, amb 18 mestres, i la dels boters, amb disset; el nombre de boters era fixat en 21 en 1750 i en 33 en 1770. Un cop separats els blanquers, la confraria va rebre noves ordenacions en 1768. La reial Audiència va esmenar-ne el texte, fent retirar aquells articles que traspuaven un exclusivisme gremial, o que tenien un caire més tradicional, com per exemple les despeses de la mestria (15).

De bell nou foren reformades les ordenances durant el regnat de Ferran VII. Encara aleshores conservava la confraria el seu caràcter de gremi de diferents oficis (16). La confraria de fusters és un exemple d'una menestralia tradicional, poc afectada per les transformacions econòmiques.

5. Els mestres de cases.

És ben poc el que podem dir del sempre important sector de la construcció. En 1.750 apareixien formant part de la confraria de sant Joan en companyia dels fusters, cosa ben lògica per altra part. A partir de 1.759 els trobem mencionats de manera precisa en les reunions col.lectives dels gremis. Les actes dels seus consells corporatius en els anys 1.764 i 1.765 ens donen informacions contradictòries. En la primera data sols assistiren el consell deu persones, mentre que en 1.765 eren quaranta els reunits (17). Tan mateix la vida corporativa dels mestres de cases no sembla haver estat gaire vigorosa.

6. Els ferrers.

La confraria de Sant Antoni Abat i Sant Eloi era la d'organització més complexa i de composició més heterogènia. La doble advocació ens indica els dos grans sectors que la composaven; d'una banda els traginers i de l'altra els treballadors de metall. Els traginers, que vers 1.760 representaven el 37% de la confraria, desenvoluparen una activitat professional molt intensa, competint amb èxit amb els seus col.legues de Barcelona (18). La resta de la confraria es composava dels menestrals que treballaven qualsevol mena d'objectes de metall. Hi ha diferentes descripcions del gremi que indiquen aquest caràcter. Així eren anomenats com

- la confraria de sant Antoni i sant Eloi de mestres de diferents oficis
- "arte de trabajar el hierro y arrieros"
- "herreros y otros oficios agregados a su cofradía"
- "los que usan de martillo y fragua"
- "obreros del arte del fuego, alambre y latón" (19).

Aquesta composició no era quelcom d'estrany. En moltes poblacions de Catalunya la confraria o gremi dels "Elois" aplegava els diferents treballadors de metalls. En el cas de Mataró "los varios oficios que componen el gremio" representaven una desena d'especialitats diferentes que en alguna gran ciutat haurien donat lloc a un gremi propi. Hi havia, al costat dels ferrers, els oficis que els eren més pròxims, com els calderers, serrallers i armers. També d'altres especialitats, com els daguers, agullers i clavetaires; i fins i tot menestrals que treballaven altres metalls: courers, estanyers i llautoners.

A mitjans de segle la confraria "dels officis dels traginers, ferrers i altres" era la més nombrosa de Mataró. La seva composició variada es conservava en 1.799 quan va obtenir unes noves ordenances, i en 1.817 data en que va presentar-les per a ésser reformades (20). La situació de "varios oficios agregados"

va mantenir-se fins l'any de 1834 en que es procedí a una subdivisió.

Disposem d'algunes observacions sobre la importància dels tallers metal.lurgics mataronins. Joaquim Llovet comenta la seva incidència en la represa econòmica de les darreries del segle XXVII (21), així com per l'increment progressiu del sector en el segle XVIII. Per la seva banda, Antoni Martí Coll (22) ens proporciona dades sobre les dificultats dels ferrers i manyans en els darrers decennis de la divuitena centúria. Sabem que la fabricació de telers era feina delicada, que comptava a Mataró amb diversos especialistes (23)

Els gremis no representaven pas la totalitat del treball artesà. Les mateixes disposicions municipals feien constar moltes vegades l'existència de "muchos sujetos de diferentes estados y oficios que no tienen cofradía ni forman cuerpo alguno" (24). Entre aquests "particulares que no son de gremio o cofradía alguna" hi eren inclosos els professionals de l'alimentació (els fornes, els moliners, i els semolers o fideuers), els rajolers, els esparters i els cistellers. Mereix un punt apart la feina dels vidriers, per tal com aquesta activitat havia estat considerada com la més important en els segles anteriors, especialment en el XVI (25).

Després d'haver presentat un a un els gremis de la ciutat de Mataró (sense comptar-hi, però, els artesans tèxtils ni la petita burgesia) voldríem fer veure com el conjunt de corporacions era considerat per l'Ajuntamnet portant-veu autoritzat i orgànic de la totalitat de la població. A partir dels anys 1740 els gremis eren convocats de manera col.lectica per a que col.laboressin activament en temes de reclutament de soldats, organització de solemnitats públiques i qüestions semblants. Aquestes avinenteses ens permeten establir quants i quins gremis existien en un moment donat. En 1744 els "comuns, gremis i confraries" foren cridats per a col.laborar en un problema de reclutament. En 1750 mitja dotzena de corporacions participaren en les gestions per a establir un impost equivalent als allotjaments militars (26). Disposem d'una aproximació al nombre d' agremiats de cada ofici en aquestes dates.

Fusters	61
Sastres i teixidors de lli	39
Sabaters i corders	34
Ferrers i traginers	35
Fabricants de seda	35

Set anys més tard els gremis organitzaven una forta campanya contra l'administració municipal. Aleshores observem que determinats oficis s'han separat d'altres i apareixen amb entitat pròpia: els teixidors de lli, els corders, els mestres de cases. Les llistes dels menestrals que signaren els poders per actuar contra l'Ajuntament (27) donen unes qüantitats diferents.

Sastres	54
Teixidors de lli	14
Sabaters	38
Corders	22
Fusters	39
Mestres de cases	39
Ferrers i altres	93
Art de la seda	46

SAN ELOY
OBISPO.

243

REAL DESPACHO
DE ERECCION DE COLEGIO, Y ORDENANZAS

MANDADO, Y APROBADO,

POR

SU MAGESTAD,

A CONSULTA
DE SU REAL JUNTA
DE COMERCIO, Y MONEDA,

PARA LOS INDIVIDUOS,
QUE EXERCEN LA ARTE

DE PLATERIA,

DE LA CIUDAD DE MATARO,

SU FECHA

EN S.ILDEFONSO A LOS II. OCTUB. DE MDCCLXXII.

CON LICENCIA EN BARCELONA:
En la Inprenta de los Herederos de Bartholomé,
y Maria Angela Giralt, calle de S. Cayetano.

L'acció iniciada per aquests gremis culminà en les primeres eleccions de diputats del comú, realitzades en 1766, en les quals també figuraven els blanquers (28). Mentretant els gremis eren convocats periòdicament per als problemes de reclutament. En 1762 mitja dotzena de corporacions va acudir a la convocatòria feta de "gremios, cofradías y particulares" (29). En 1770 el nombre de gremis estrictament de menestrals sembla quedar fixat en nou: sastres, fusters, sabaters, ferrers, corders, mestres de cases, blanquers, teixidors de lli, i fabricants de seda (30).

En 1759 els gremis varen paticipar activament en la festa de proclamació del nou rei Carles III. Cada gremi va responsabilitzar-se de la decoració d'un dels carrers pels que havia de passar la comitiva oficial: carrer de Bonaire, la Riera, carrer de Barcelona, les Espenyes, Sant Cristòfol, Plaça Gran, carrer de Santa Maria i carrer de la Porta de Valldeix (31). No sols hi participaren els gremis de menestrals, sinó també el de jornalers (confraria de Santa Anna) i els de pescadors i mariners (confraries de Sant Pere i de Sant Elm).

Quant en 1789 la revolta popular dels "rebomboris del pa" (32)va espaordir les autoritats, els dirigents i prohoms dels gremis foren cridats a l'Ajuntament per a formar una mena de guardia cívica (les "rondes gremials") que asseguressin el manteniment de l'ordre. Onze corporacions, amb la inclusió de mariners i pescadors foren cridats per associar-los a la responsabilitat de la gestió municipal (33).

Durant el regnat de Carles IV sovintejaren les crides a la col.laboració dels gremis per part de les autoritats, cada vegada més desbordades per l'augment dels problemes econòmics i de les tensions socials. En 1793, en iniciar-se la Guerra Gran, va constituir-se una comissió de delegats de tots els grups socials en la qual els agremiats hi predominaven clarament (34). Per altra banda, augmentava el nombre de mataronins que no estaven adscrits a cap gremi, i en conseqüència algunes vegades no es cridava els prohoms gremials, sino una representació per barris (35). Tantmateix les corporacions conservaren el seu protagonisme durant els primers anys del segle XIX. En 1803 deu gremis foren convocats per a tractar de qüestions de reclutament (36). En 1806 i 1807 la situació de la hisenda municipal era tan crítica en matèria d'impostos, i també de reclutament que es va constituir una "Junta general del pueblo" (37) integrada per representants dels barris i també dels gremis.

Els gremis de Mataró varen conservar, doncs, fins la Guerra del Francès, un protagonisme en la vida pública, encara que moltes vegades subordinat a les directrius i a les demandes d'un Ajuntament de composició majoritàriament aristocràtica i privilegiada.

Pere MOLAS RIBALTA.

(1) MOLAS RIBALTA: Economia i Societat al segle XVIII. Edicions La Paraula Viva. Barcelona 1975, pàg. 18. Un altre exemple local en el nostre article Els gremis d'Igualada a la fi de l'Antic Règim, publicat a "Miscel.lanea Aqualatensia", nº.2, Igualada 1974, pàgs. 141-149.

(2) COLOMER, Josep Mª.: _Mataró al Mil cinc-cents_. Mataró 1969, pàgs. 23, 39 i 61.

(3) LLOVET, Joaquim: _La ciutat de Mataró_. Barcelona 1959. I, 115.

(4) IGLESIES, Josep: _La població del Maresme a la llum dels censos generals_. Mataró 1970. Pàg. 80.

(5) MARTÍ COLL, Antoni: _Cartes d'un mestre veler_. Mataró 1967, pàgs. 35-39, ens ofereix les línies generals de la vida d'un menestral.

(6) MOLAS RIBALTA: _Societat i poder polític a Mataró. 1718-1808_. Mataró 1973, pàg. 128, nota 30. Els notaris del gremi, Salvador Torras i Antoni Bonaventura Mataró es comptaven entre els més aferrissats enemics del corregidor.

(7) Arxiu de la Corona d'Aragó (ACA). Audiència. Volum 1188. _Diversorum_ de l'any 1790, fols. 255-269. Ordenances del gremi de sastres de Mataró.

(8) Arxiu Municipal de Mataró (AMM). Acords Municipals. Any 1790. fols. 78 i ss.

(9) ACA. Arxiu Notarial de Mataró. 349. fol. 55. "Consell general del gremi de corders i espardenyers".

(10) _Ibidem_. 652. Josep Pintat. Testament de Josep Vinyes corder (13 juny 1746), fill de Francesc Vinyes, corder, difunt, i pare de Josep Vinyes i Bonaventura Vinyes, joves corders. El germà del testador, Francesc Vinyes, pertanyia al mateix ofici. Vinyes posseïa una casa al carrer Nou i una vinya.

(11) _Ibid_. 846. Notari Antoni Bonaventura Mataró. Inventari del corder Josep Janer (1762). Casa de dos cossos al Camí Ral, magatzem, celler i "obrador contiguo a la casa".

(12) _Ibid_. 795. Notari Salvador Torras, fol. 188. Capitulacions matrimonials d'Antoni Vilardebo i Xicola, guanter, fill de Francesc Vilardebo, blanquer (1757).
Ibid.947, fol. 199. Un germà de l'anterior, també blanquer, casat amb Rosa Febres, filla d'un altre blanquer, fa testament.

(13) _Almanak Mercantil o Guía del Comerciante_. Any 1807, pàg. 358.

(14) AMM. Caixa 79. Nº. 54. Procés seguit pels gremis de Mataró contra els regidors de la ciutat. Gremi de Sant Joan Baptista de fusters i agregats. Junta del 3 d'octubre de 1757.

(15) ACA. Audiència. Volum 808, fols. 220 i ss. "Los administradores de la Cofradía de San Juan Bautista de Mataró, compuesta de diferentes oficios, solicitan la aprobación de las ordenanzas". Una de les modificacions establertes per l'Audiència era que en l'examen de mestria se suprimissin "los gastos que suelen ocasionarse con título de refresco o gages, aunque se hallen establecidos por antiguo uso o consuetud".

(16) LLOVET, o.c. II,85 i ss. Biblioteca de Catalunya (BC). Fons de la Junta de Comerç. Lligall 37.

(17) ACA. Arxiu Notarial de Mataró. 813. fol. 2 i fol. 32. Notari Josep Serra. Manual dels anys 1764-1766.

(18) CARRERA PUJAL: Historia política y económica de Cataluña. Siglos XVI-XVIII. Barcelona 1947. IV, pàg. 382.

(19) ACA. Arxiu Notarial de Mataró. 813. fols. 96 i 117. "Consells de la Confraria de Sant Antoni Abat i Sant Aloi, dels Officis dels traginers, ferrers i altres".

(20) ACA. Audiència. Volum 1198. Citat per LLOVET, La Ciutat, II, 85. També BC. JC. Lligall 37. "Ordenanzas de varios oficios agregados bajo la advocación de S. Antonio y S. Eloy".

(21) LLOVET: La Ciutat, II, 85. Importància dels daguers.

(22) Cartes d'un mestre veler, 114.

(23) CARRERA PUJAL, IV, 291. També Arxiu Històric de Protocols de Barcelona. Notari Ramon Forés. Manual 14. fol. 102.

(24) AMM. Acords. 1744.

(25) COLOMER, Josep Mª., pàg. 25. LLOVET: La Ciutat. pàg. 88. Decadència de la Indústria del vidre en el segle XVIII.

(26) AMM. Acords. 1750. fols. 5 i ss. La confraria de St. Marc i St.Lluc comptava amb 16 sabaters i 18 corders. A la confraria de St. Joan s'hi comptaven 30 paletes i 21 boters. A la confraria de St. Antoni i St. Eloi sobre un total de 35 assistents al consell gremial hi havia 12 traginers.

(27) AMM. Caixa 79. Nº. 54.

(28) AMM. Acords 1766. 21 juliol. "Congregados los Sres. elegidos por los Comunes de gremios y cofradías de la presente ciudad para el nombramiento de diputados". Hi eren representats els gremis de teixidors de lli, fabricants de seda, blanquers, corders, sabaters, fusters, "arrieros y otros oficios", paletes, sastres, pescadors, mariners i jornalers.

(29) AMM. Acords 1762. fol. 5 vº. "Convocatoria de gremios, cofradías, y particulares que no son de gremio o cofradía alguna". Hi eren presents els sabaters, sastres, fusters, ferrers, mestres de cases i artesans de la seda.

(30) Ibidem. 1770. fol. 57. "Convocatoria de gremios e individuos vagos".

(31) Ibidem. 1759. fols. 28-31. Amb indicació del carrer o tros de carrer que va ser adornat per cadascun dels gremis.

(32) MOLAS RIBALTA: Societat i poder polític... pàgs. 157-159.

(33) AMM. Acords. Vol. 24. 3 març 1789. Organització de patrulles gremials, dirigides pels regidors i "personas de la mayor distinción".

(34) Ibidem. Maig de 1793. Formaven la comissió tres nobles, un notari, un hisendat, dos botiguers i tretze menestrals. El regidor Salvador Serra aconseguí de formar una comissió restrin

SANT ANTONI ABAT

Autor desconegut. (S. XVIII). De l'antic altar de Sant Antoni Abat i Sant Eloi. Avui a la Sagristia de Santa Maria.

Fotografia: Miquel Sala
Jordi Llinàs
Museu Arxiu de Santa Maria

SANT ELOI

Autor desconegut. (S. XVIII). De l'antic altar de Sant Antoni Abat i Sant Eloi. Avui a la Sagristia de Santa Maria.

Fotografia: Miquel Sala
Jordi Llinàs
Museu Arxiu de Santa Maria

gida "considerando la confusión que se seguiría de una Junta tan numerosa".

(35) _Ibidem_. 1795. Reunions de Juntes de partit. 1797. Acord de 27 de juliol. "Forman un número considerable los que no están agregados a ningún gremio".

(36) _Ibidem_. 1803, 2 de setembre. Gremis de fusters, art de la seda, gremi de mitgers (fundat en 1782), sabaters, paletes, corders, teixidors de lli, blanquers i assaonadors, i "los varios oficios que componen el gremio de S. Antonio y S. Eloi". També foren convocats representants de les fàbriques d'indianes i d'altres grups professionals i socials.

(37) _Ibidem_. 1806, novembre i 1807, abril.

ORDENANCES PER A RÈGIM I GOVERN DE LA CONFRARIA DE SANT JOAN (Fusters i altres oficis del ram de la fusta). Any 1768.

M.A.S.M.
Confraria de
St. Joan
F.6/0007

Dn. Carlos, por la Gracia de Dios, Rey de Castilla, de León, de Aragón, de las dos Sicilias, de Jerusalem, de Navarra, de Granada, de Toledo de Valencia, de Galicia, de Mallorca, de Sevilla, de Cerdeña, de Cordova, de Corsega, de Murcia, de Jaen, de los Algarves, de Algecira, de Gibraltar, de las Islas de Canarias, de las Indias Orientales, y Occidentales, Islas y tierra firme del Mar Occeano, Archiduque de Austria, Duque de Borgoña, de Bravante y Milan, Conde de Abspurg, de Flandes, Tirol y Barcelona, Señor de Vizcaya y de Molina. ———————

Ambrosio Funes de Villalpando, Abarca de Bolea. Conde de Ricla, Señor de las Baronias del Valle de la Solana, y Murillo de Tou, de los Castillos de Artasona y Santía, de el Honor de Tornos y sus Agregados, de las Villas de Aguero y Alcalá de Gurrea, Grande de España, Gentil-Hombre de Camara de Su Magd. Cavallero de la distinguida Orden de San Genaro, Comendador de Reyna en la de Santiago, Theniente General de los Rles. Exercitos, Governador y Capitan General de este Exercito y Principado de Cathaluña y Presidente de su Rl. Audiencia. == Por quanto por parte de los Administradores de la Cofradia, baxo Invocacion de Sn. Juan Bautista de la Ciudad de Mataró, que se compone de Maestros de los oficios de Carpinteros, Cuberos, Albarderos, Torneros, Caxeros, Escultores, Serradores, Fabricantes de Carros, Guitarreros, Encepadores, Fabricantes de Sillas y Taloneros, se nos ha presentado memorial o Suplica con las Ordenanzas nuevamente formadas para el mejor regimen y govierno de otra cofradia y sus Individuos a fin de que fuesemos servido confirmarlas y aprobarlas, interponiendo en ellas Nuestra Autoridad y Decreto. Vistas y reconocidas las citadas Ordenanzas, e insiguiendo lo Acordado por la Rl. Audiencia, hemos tenido a bien limitarlas, adicionarlas, y modificarlas como nos ha parecido conveniente arreglandolas en la forma siguiente.——————————

1..... Primeramente Ordenamos: Que para el regimen y govierno de esta Cofradia, y por Cabezas de esta, se establezcan quatro Sugetos de los que la compongan, con el nombre de Administradores, y asimismo se establezca un Concejo ordinario, el qual deberá componerse de los Administradores que se hallarán actuales, y de los a ellos inmediatos antecedentes, con el nombre de Prohombres, y de otros ocho Maestros de la misma Cofradia.——————————

2..... Otro si Mandamos: Que ha de haver un Contador ù Oidor de Cuentas, que sepa leer y escribir, cuyo encargo será el concurrir en todos los pasamientos de Cuentas, y aprobarlas quando no halle reparo en ellas.——————————

3..... Otro si Estatuimos: Que los Administradores deberán extraerse o sacarse por suertes, y hacerse para otro efecto una sola Bolsa, y se graduarán en la preferencia segun la antiguedad de su Maestria, de forma que el mas antiguo de Maestria,

sea el Administrador primero, y conforme a este se arreglarán los demás: Pero el Oidor de Cuentas deberá sacarse o extraerse de otra Bolsa, en que estén insiculados todos los Maestros que sepan leer y escribir. --------------------

4..... Otro si Establecemos: Que los ocho Sugetos del Concejo Ordinario deban ser de los Oficios siguientes, esto es, dos Carpinteros, dos Cuberos, y los quatro restantes de los demás oficios de otra Cofradia, uno de cada uno de quatro de ellos. --

5..... Otro si Ordenamos y mandamos: Que anualmente dentro de ocho días después de pasada la Fiesta de la Degollación de Sn. Juan Bautista, por el Concejo Ordinario de la referida Cofradia, deberá hacerse la extracción o sorteo de Administradores para el govierno de ella, de los ocho sugetos que han de componer otro Concejo Ordinario, con la distribución de Oficios expresada en la Ordenanza quarta antecedente, y del Oidor de Cuentas para el fin referido en la Ordenanza segunda, con las circunstancias alli prevenidas, formandose para ello las Bolsas correspondientes, en que deberán ser respectivamente insiculados los Maestros de otra Cofradia, conforme correspondan a cada una de ellas, cuya extraccion o sorteo deberá hacerse en presencia del Escribano de la Cofradia, paraque pueda dar Testimonio de ello. ------------

6..... Otro si Estatuimos: Que los Administradores y Concejo Ordinario de otra Cofradia, immediatamente de haver entrado en el exercicio de sus Empleos, deberán elegir y nombrar a pluralidad de votos por Banderado de aquella a uno de sus Individuos, el qual deberá llevar la Bandera, Pendón o Estandarte de la misma, en todas las Procesiones generales, a que concurren las demás Cofradias con sus Banderas o Estandarte , y otras qualesquiera en que deberá llevarse la de esta Cofradia; al qual Banderado pagará la citada Cofradia seis libras anualmente en ayuda de los gastos de los Refrescos que los Banderados acostumbran dar en los dias de Función a los Compañeros que los asisten para llevar otra Bandera o Estandarte con los Cordones, varas y demas que se acostumbra; cuya cantidad de seis libras deberá entregarse al Banderado anualmente en la forma y dias siguientes; esto es tres libras en el dia del Corpus, y las otras tres libras restantes en el de la Assumpción de Nuestra Señora que se celebra en el mes de Agosto; con la condicion que si el Banderado no da refresco, no deba darsele cosa alguna, ni asistir en otra cantidad. ------------------------------------

7..... Otro si Mandamos: Que los Administradores y Concejo Ordinario de la referida Cofradia, immediatamente de estar en el exercicio de sus Empleos, deban elegir y nombrar a pluralidad de votos a uno de los Maestros de ella por Mayoral de la misma, cuyo encargo será asistir con el Ropage de Vesta estilado, en las Procesiones de la Semana Santa, exerciendo en ellas el oficio de Mayoral en la forma acostumbrada. ----

8..... Otro si Establecemos: Que en la misma manera los Administradores y Concejo Ordinario de la susodicha Cofradia luego de haver entrado en el exercicio de sus Empleos, deban elegir y nombrar a pluralidad de votos dos Maestros de cada uno de los oficios que componen otra Cofradia para Examinado

res, los quales tendran obligacion de examinar a los que pretenderán las Maestrias de los citados Oficios, esto es cada uno a los del suyo; y los que serán elegidos para Examinadores deberán exercer estos Empleos bajo la pena que en otro Capitulo de estas Ordenanzas mas abajo se expresará. -------

9..... Otro si Ordenamos: Que los que serán sorteados, y respectivamente elegidos y nombrados por Administradores, Examinadores, ohidor de Cuentas, Banderado, y Mayoral de otra Cofradia, deban acceptar el empleo o encargo respectivamente a que serán sorteados, elegidos, o nombrados, baxo la pena de seis libras de cada uno de ellos exigidera, (aplicadera una tercera parte para Penas de camara) por su renuncia o escusa en el caso de no querer acceptar el mencionado Empleo o encargo; a excepción emperó de los Maestros que tendran la edad de sesenta años cumplidos, pues que estos no estarān obligados a servir los referidos encargos contra su voluntad: Pero qualquier de los Maestros que será sorteado, ú elegido para alguno de los citados Empleos, deberá pagar y satisfacer encontinente de ser sorteado, u elegido, todo lo que estubiere debiendo de annualidades a otra Cofradia, tanto si accepta, como si renuncia el Empleo. ---------------------

10.... Otro si Estatuimos: Que todos los referidos Empleos de Administradores, Oídor de Cuentas, Banderado, Mayoral y Examinadores, sean duraderos por el termino de un año solamente consecutivo; Y los que exerzeran y servirán aquellos por el expresado termino, tendrán el beneficio de la vacante, que en otro Capitulo se expresará, del qual beneficio no gozarán los Examinadores, y los que servirán los demas empleos por menor tiempo de medio año, y los que no havrán querido acceptar el empleo o encargo aunque hayan satisfecho la pena establecida para su renuncia y escusacion, pues que en qualquier de estos casos podrán ser sorteados y respectivamente elegidos en los años subsiguientes para servir y exercer qualquier de otros oficios y encargos.

11.... Otro si Mandamos: Que los Administradores dentro de ocho dias contaderos desde el en que se havrá hecho la nueva extraccion o sorteo, nombramiento y eleccion respectivo de Administradores y demás Oficiales, deberán dar buena y leal cuenta y razon de lo por ellos administrado en el año de su govierno a los Administradores sus succesores y Concejo Ordinario de otra Cofradia, nuevamente extrahido, o sorteado, concurriendo para la habilitacion y aprobacion de las citadas Cuentas el nuevo Oídor de Cuentas, y para la difinición y Finiquito el Escribano de la Cofradia; y en el caso de no cumplir otros Administradores en dar o presentar sus Cuentas dentro de los expresados ocho dias, incidirán en la pena de doze sueldos cada uno de ellos, y a mas deberán pagar los gastos que se hicieren para la execución. ---------------

12.... Otro si Ordenamos: Que qualquier Individuo que por el tiempo establecido havrá servido alguno de los Oficios de Administrador, Oídor de Cuentas, Banderado y Mayoral, goze de la vacante de tres años, dentro de los quales no pueda ser elegido ni sorteado contra su voluntad para alguno de otros oficios, si solamente estará sujeto en el referido termino a los Sorteos de Concejo Ordinario de la Cofradia; peró los Individuos de ella que havrán servido el Empleo de Examinadores

de los Oficios comprehendidos en la misma, no tendrán vacante alguna, por considerarse otro servicio de poca entidad.

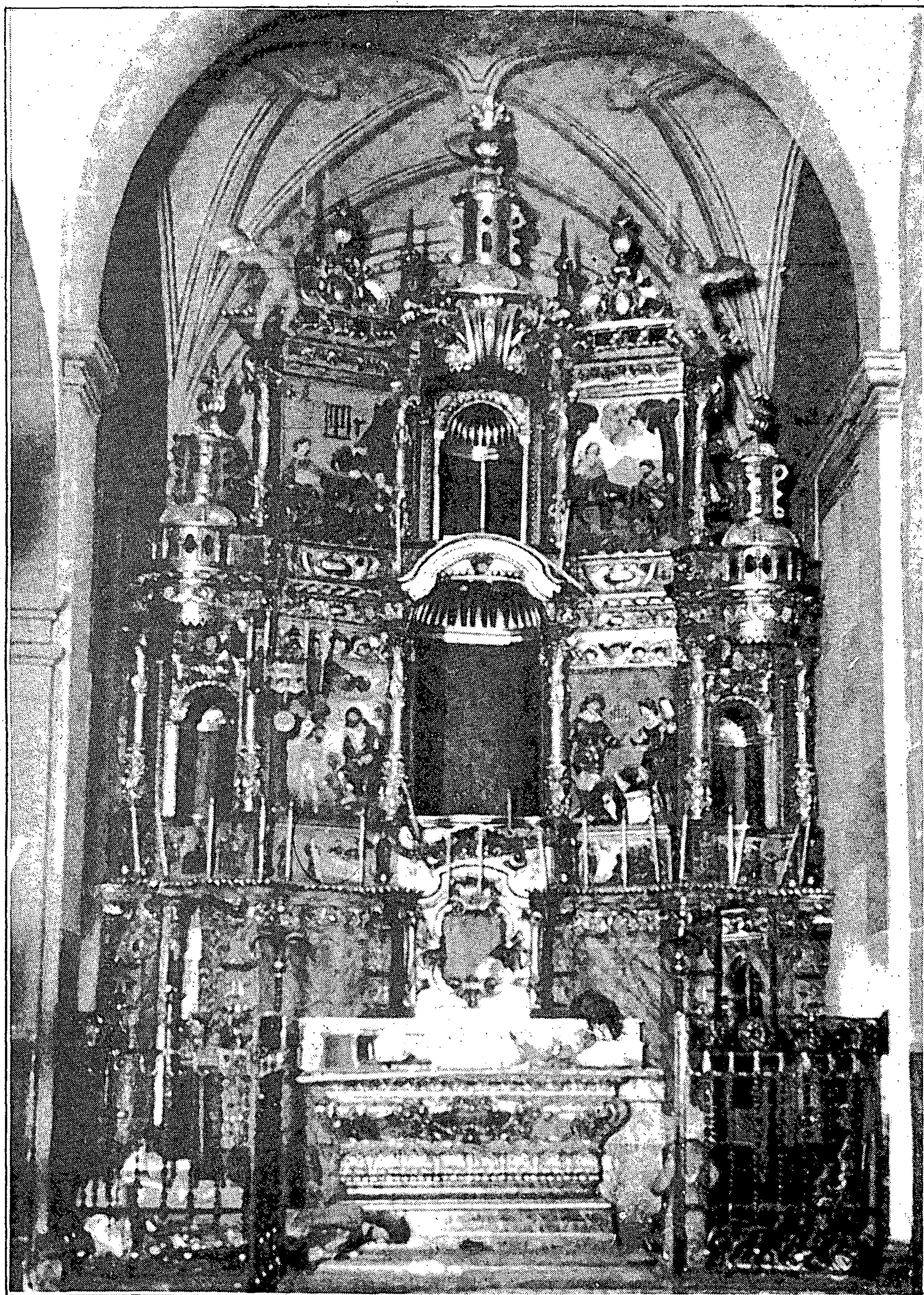
13.... Otro si Estatuimos: Que las dependencias corrientes y ordinarias de la Cofradia podrán tratarlas y terminarlas los Administradores, y gastar (si conviene por aquel expediente), hasta la cantidad de diez libras; y que las extraordinarias que ocurran, por las quales se crea haverse de gastar mayor cantidad, deberán tratarlas y terminarlas otros Administradores con el Concejo Ordinario de la misma Cofradia, y con su acuerdo podran gastar por aquel expediente hasta la cantidad de cinquenta libras; Pero si la dependencia fuese muy grave (para cuya expedición se hubiere de gastar mayor cantidad), deberan los Administradores llamar al Concejo general todos los Individuos de la Cofradia, para con su deliberación executar lo conveniente. -----------------------------------

14.... Otro si Establecemos: Que los Individuos de la citada Cofradia, siempre que seran llamados por los Administradores por medio del Andador, u otra persona, para Concejo Ordinario, o general deberán precisamente concurrir y asistir en el lugar destinado para ello, y en caso de no concurrir sin legitima causa (de que deberan dar parte a otros Administradores) incidirá cada uno de los que faltaren, en la pena de doce -- sueldos, y a mas en las costas que se causarán para la execución de la referida pena. -----------------------------

15.... Otro si Mandamos: Que los Administradores de la mencionada Cofradia, en el dia siguiente al que se havrá juntado el Concejo de ella, deban executar por la pena expresada en la ordenanza precedente a todos los Cofrades, e Individuos de la misma que havrá incidido en otra pena; Y en el caso de no -- cumplir los Administradores a lo referido, deberan estos pagar de sus propios bienes la citada pena a la Cofradia, en cuyo nombre deberán los Prohombres de ella executar en este caso, por la pena referida, a los Administradores omisos, los quales a mas havran de pagar los gastos de la execución, por su omision. ---------------------------------------

16.... Otro si Establecemos: Que las Maestrias de los oficios que componen otra Cofradia deban pedirse al Consejo Ordinario de ella, y no a los Administradores solos, depositando antes y satisfaciendo los Pretendientes todos los gastos del Concejo o Junta, y siendo admitidos por el Concejo Ordinario, deberán los Pretendientes sujetarse a los Examenes que les hicieren los Examinadores del Oficio de que pretenderan la Maestria; y declarando estos con juramento haver hallado habil al Pretendiente, se le otorgará el Auto de Maestria por solos los otros Admores., con asistencia de los Examinadores, los quales en el referido Auto deberán Jurar la habilidad y capacidad del Pretendiente. ---------------------------

17.... Otro si Ordenamos: Que los que querrán pasarse Maestros de qualquier de los oficios que componen la citada Cofradia, deberán presentar la Fee de su Bautismo, y hacer constar con fee autentica jurada de sus Amos, haver estado quatro años por Aprendiz, y dos por Mancebo del Oficio de que pretenderan la Maestria, y que sin otras circunstancias no se les pueda otorgar la Maestria. ---------------------------------

ANTIC ALTAR DE SANT JOAN DE LA CONFRARIA DELS FUSTERS.

Segle XVIII. Construït pel fuster Jaume Vendrell. (Destruït el 1936)

18..... Entrades de Mestre

Otro si Estatuimos y Mandamos: Que cada uno de los que se pasarán Maestros de alguno de los Oficios que componen la mencionada Cofradia, deberá pagar por su Entrada o Maestria a utilidad de la Cofradia; esto es, el que fuere Hijo o Hierno de Maestro de ella; o, natural de otra Ciudad de Mataró, quatro libras: El Forastero (entendiendose por tal el que no será nativo de otra Ciudad) ocho libras: Y el Estrangero (entendiendose por tal, el que no será nativo de los Dominios de Su Magd.) doce libras: Y a mas de lo expresado, qualquier de los mencionados que se le conferirá la Maestria, deberá pagar a cada uno de los Administradores y Examinadores por su Dieta u Propina diez reales de ardites, y una libra de Llapis; al Alguazil la Dieta que le corresponda por su asistencia; y al Escribano de la Cofradia (en cuyo poder deberan otorgarse todos los Autos de otras Mestrias) los Salarios y Papel sellado correspondientes, arreglados a los -- Rles. Aranzeles; y al Andador de la misma Cofradia doce sueldos, a excepcion emperó de los Hijos y Hiernos de Maestro, los quales no deberán pagar cosa alguna a los Administradores y Examinadores por su Dieta o Propina: Escusandose todos los demás gastos que suelen ocasionarse con titulo de Refresco, o Gages, aunque se hallen establecidos por antiguo uso o consuetud. ----

19..... Otro si Establecemos: Que ninguno de los Maestros de la expresada Cofradia pueda tomar Aprendiz alguno por menor tiempo de quatro años, y que el Maestro que lo tomará deba denunciarle a los Admores. de aquella dentro el termino de quinze dias, desde el primer dia que lo havrá tomado, para continuar el Nombre, Apellido, y dia de la entrada del Aprendiz en el Libro que corresponda, baxo la pena de dos libras ocho sueldos por cada vez que el Maestro falte a -- qualquiera de otras circunstancias, y a mas deberá pagar el citado Maestro los gastos que se ocasionaren para la execución y cobranza de la referida pena: Con la prevencion de que ningun Aprendiz (aunque no tenga las calidades de Hijo, o Hierno de Maestro) deberá pagar cosa alguna por entrada en su Aprendizage. ---------------------------

20..... Otro si Ordenamos: Que ningun Maestro de la susodicha Cofradia pueda tomar Aprendiz alguno que haya empezado su Aprendizage con otro Maestro de aquella, sin constarle por escrito del acontentamiento o despido del Maestro con quien havrá empezado su Aprendizage, baxo la pena de quatro libras diez y seis sueldos, y a mas los gastos que se hicieren para la execucion y cobranza de otra pena, a no ser que por Justicia se declarase libre el tal Aprendiz de la obligacion contrahída con otro Maestro, pues en este caso podrá qualquier Maestro tomarlo libremente y deberá abonarsele en qualquier lance de los referidos el tiempo que hubiere estado por Aprendiz con el Maestro que dexare, para cumplir con otro los quatro años del Aprendizage; Y que el Maestro que havrá tomado otro Aprendiz sin las referidas circunstancias deberá despedirle de su casa immediatamente que se le ordenará por los Administradores y no haciendolo incidirá el citado Maestro en la pena de doze sueldos por cada dia que lo tuviere, y a más deberá pagar las costas que se haran por la execucion de otra pena.-------------------

21.... Otro si Estatuímos: Que ningun Maestro del expresado Gremio pueda tomar algun Añero sin costarle haver estado quatro años por Aprendiz del oficio de que pretenderá ser Añero; y el Maestro que lo tomará deberá denunciarle a los Administradores de la Cofradia dentro de quince dias contaderos desde el en que lo havrá romado, a fin de continuar su Nombre, Apellido, y dia de la entrada en el Libro que corresponda, baxo la misma pena y gastos impuesta en la Ordenanza diez y nueve antecedente en razon de las denuncias de los Aprendizes: Y que dentro del termino de tres meses de haver empezado el tal Añero, deberá pagar este por su entrada a los Administradores, y a utilidad y beneficio de la Cofradia una libra Barcelonesa quedando responsable y obligado a la paga de otra entrada el Maestro que lo tuviere, en caso de no satisfacerla el Añero dentro del expresado termino: Peró seran libres de la paga de otra entrada los Añeros Hijos o Hiernos de Maestro de la Cofradia, y los que haviendolà pagado una vez pasarán en poder de otro Maestro para la continuacion de la prectica de Añero. ------

22.... Otro si Mandamos: Que cada uno de los Mancebos de qualquier de los oficios de la citada Cofradia, que entre a trabajar con alguno de los Maestros de ella, deba pagar por su entrada a utilidad de la misma, una libra, pagadera dentro del termino de tres meses, contaderos desde el dia en que havrá empezado a trabajar con otro Maestro, el qual quedará responsable y obligado al pago de la citada entrada, en el caso de no satisfacerla el Maestro dentro el dicho termino; con la prevencion que haviendolo pagado una vez, no deberá el tal Mancebo repetir la paga, aunque mude de Amos o Maestros: Y que estarán estos obligados a denunciar a los Administradores, los Mancebos que tomaren dentro del termino de ocho dias contaderos desde el primero que los havran tomado paraque los noten en el Libro que corresponda, baxo la pena impuesta en las denuncias de los Aprendizes: Pero serán libres del pago de otra entrada los Mancebos que serán Hijos o Hiernos de Maestros. ------------------------------------

23.... Otro si Establecemos: Que no será licito ni permitido a Maestro alguno de la expresada Cofradia el hacer trabajar a Jornales, en su Tienda, Botiga, Obrador, u Oficina, u otro qualquier parage de otra Ciudad de Mataró y su termino, a persona alguna que no sea Maestro de aquella bajo la pena de doze sueldos por cada dia que el Maestro havrá contravenido a lo dispuesto en esta Ordenanza, a mas de los gastos que se ofrezeran para la execucion de la cobranza de la citada pena: Pero que en el caso que alguno de los Maestros de la Cofradia tenga alguna precision que no admita dilacion y no halle Maestro alguno de la misma Cofradia de los que trabajarán a Jornales, que pagándole el Salario regular quiera trabajar y desempeñarle; en este caso deberá el tal Maestro que tubiere otra precision acudir a los Administradores de la Cofradia participandoles otras circunstancias; y en su virtud deberán los Administradores darles la licencia y permiso de poderse valer para el trabajo de su Tienda, Botiga, Obrador, u oficina, de otra qualquier persona, aunque no sea Maestro de otra Cofradia, para el desempeño de la citada precision, sin incurrir en pena alguna. -------------

24.... Otro si Ordenamos: Que qualquier Viuda que fuere de Ma

estro de la referida Cofradia, mientras se mantenga en su viudez, (y no tenga Hijo de otro su difunto Marido, que viva y habite en la casa de su Madre, y haya practicado del oficio de su Padre, y tenga la edad de veinte años) gozará de todas las prerrogativas concernientes a la Cofradia, y de que disfrutaba su Marido, pudiendo tener Tienda, Obrador u Oficina del oficio de otro su Marido, y tener Mancebos del mismo oficio con las circunstancias expresadas en las presentes Ordenanzas; Y que los Aprendizes que huviere en el dia de la muerte del Maestro, podran cumplir el Aprendizage en la misma Casa, siendo emperó voluntario al Aprendiz el continuarle en ella, o el pasar a la de otro Maestro para fenecerlo; a cuyos Mancebos y Aprendizes se les abonará para la Maestria el tiempo que hubieren estado con otras viudas, de la misma manera que si fuese vivo su Marido; Con la inteligencia que si alguna de las citadas viudas tuviere algun hijo del Maestro de otra Cofradia, su Marido, que hubiese practicado el Oficio de su Padre, estubiere y habitase con su Madre, en llegando el tal hijo a la edad de veinte años cumplidos deba pasarse Maestro de otro oficio, porque en otra manera no podrá la viuda de alli en adelante continuar en tener tienda, Botiga, Obrador, u oficina del citado oficio, ni podrá tener ningun Mancebo ni Aprendiz de este: Y que en todo el tiempo que la expresada viuda mantendrá la Botiga, Tienda, Obrador, u oficina de su Marido deberá pagar a la Cofradia lo mismo que pagarán los Maestros, ya sea por el ordinario de cada año, como si por extraordinario se hace por el Concejo general de la Cofradia algun Reparto o Tasa entre los Individuos que la compongan. ----------------

25..... Otro si Estatuimos: Que cada uno de los Maestros de la citada Cofradia, y asimismo cada uno de los Mancebos que trabajarán con ellos deban pagar anualmente a los Administradores de aquella, y a utilidad de esta quatro sueldos de ardites, los que deberán llevar otros Maestros y Mancebos a los Admores., quienes a fin de recogerlos, deberán anualmente tener Tabla con los Libros de la Cofradia en los dias o Fiestas de la Natividad de Sn. Juan Bautista, de la Degollación de este Santo, y de Sn. Juan Evangelista: Y quando por no haver cumplido con otro pago huviesen de salir los Administradores con la asistencia de algun Alguazil para la cobranza, deberan los remitentes (en cuyas casas se hirá para ello) pagar a mas la dieta o Salario correspondiente a otro Alguazil; y si pasado el dia de Sn. Juan Evangelista de qualquier año empezaba algun Mancebo a trabajar con alguno de los citados Maestros, deberá el tal Mancebo pagar los quatro sueldos dentro de ocho dias contaderos desdel primero que havrá empezado a trabajar con el Maestro; y despues consecutivamente pagará tambien quatro sueldos en los dias arriba expresados de cada un año; quedando siempre responsables los Maestros del pago de otros quatro sueldos, que hubieren de satisfacer los Mancebos. ----------------------------

26,.... Otro si Mandamos: Que no será licito ni permitido a -- persona alguna de otra Ciudad de Mataró y su Termino, ni a otra qualquier de fuera de ella, que no fuese Maestro de la citada Cofradia, tener Tienda y trabajar dentro de la referida Ciudad y su Termino, de alguno de los oficios que componen la mencionada Cofradia (a excepcion de los Carpinteros de Ribera y de Calafates, por ser estos independientes de e

lla, y pertenecientes a la Marina y su Matricula), bajo la pena de veinte y cinco libras, aplicaderas en la forma expresada en la ordenanza nona, a mas de las costas que se causarán para la exaccion de otra pena: Permitiendose empero en todos tiempos a qualquier persona (aunque no sea de la citada Cofradia) la libre venta en otra Ciudad y su termino, de las Maniobras pertenecientes a qualquier de los oficios que componen la misma Cofradia, sin estar obligado el vendedor a satisfacer cosa alguna a esta, ni incurrir en pena alguna. --

27.... Otro si Establecemos: Que será licito y permitido a qualquier persona de otra Ciudad de Mataró y su Termino el hacer llevar a ella por su Cuenta qualesquier Cubas nuevas aunque no sean fabricadas por Maestro de la Cofradia, así para su uso propio, como para comerciar con ellas, extrayendolas fuera de la misma Ciudad y su termino; y asimismo podrá hacerlas llevar a esta llenas de algun licor u otra especie, y venderlas en ella libremente asi llenas, como despues de vacias. --

28.... Otro si Estatuimos y Ordenamos: Que qualquier Maestro Cubero de otra Cofradia, que compre en la referida Ciudad de Mataró y su Termino por mayor una partida o porcion de madera, vulgarmente dicha de Botada de la que se acostumbra llevar de fuera de ella, deba hacer participantes en aquella compra a los demas Maestros de la Cofradia, repartiendoles hasta una tercera parte de otra porcion de madera que havrá comprado, al mismo precio que la havrá satisfecho quedando las restantes dos terceras partes a favor del comprador: Pero será facultativo a qualquier de los demas Maestros de la Cofradia el tomar o no parte o porcion de la tercera parte de la mencionada Madera; En la inteligencia que los Maestros que tomaran otra parte o porcion, deberán satisfacer su importe con dinero de contado al Maestro que havrá hecho la compra por mayor de ella; el qual deberá denunciar y manifestar la referida compra a los Admores. de la Cofradia dentro de tres dias despues de haverla executado y convenido, con todas las circunstancias, pactos y precio de aquella, baxo la pena de veinte y cinco libras aplicaderas en la forma mencionada en la ordenanza nona, y además havrá de pagar las costas que se causaren para la execucion; y tambien (en caso necesario) deberá jurar ser verdaderas otras circunstancias, pactos, y precio. --

29.... Otro si Establecemos: Que todos los Mancebos y Aprendizes, que actualmente trabajan y practican de los Oficios de la citada Cofradia, dentro el termino de tres meses de haver acabado el tiempo de su Aprendizage y de Mancebo, puedan obtener la Maestria del oficio que havrán practicado de los de esta Cofradia, con la misma entrada y gastos que se pagaban antes del establecimiento de estas Ordenanzas; Y no obteniendola dentro de otro termino, deberan pagar la entrada y gastos prescritos en estas, y sujetarse a todas las circunstancias dispuestas en las mismas: Y que para evitar qualquier dubiedad acudan otros Aprendizes y Mancebos a los Adm. dentro de dos meses contaderos desdel dia de la publicacion de las presentes Ordenanzas, parque noten en un Libro de la Cofradia el dia que empezarán su Aprendizage, el tiempo de Mancebo, y el termino en que deberán concluhir y fenecer a-

quellos, a efecto de que conste de ello quando pretenderan la Maestria. --

30..... Otro si Ordenamos: Que el Concejo Ordinario de la cita
Eleccion da Cofradia deba nombrar y elegir un Mandadero (vulgo
de Andador), que podrá mudarle siempre que le parezca con
Andador veniente y señale Salario correspondiente pagadero de dinero de la Cofradia; el qual Mandadero ú Andador tendrá la obligacion de avisar a los Maestros de la misma quando se ofrecerá convocarse, asi para el Concejo Ordinario, - como para el general de ella; y cuydan de los dos Altares - que tiene otra Cofradia en la Parroquial Iglesia de la referida Ciudad de Mataró, limpiandoles dos veces al año, la una antes de la Natividad del Señor, y la otra antes del dia de la Degollacion de Sn. Juan Bautista; Y componiendo y adornando aquellos en los demás dias de Fiesta del año como es estilo; Y tambien deberá hir a pedir y recoger las Limosnas como se acostumbra, en todos los viernes del año, y en caso de no poderlo practicar en este dia, lo haga en el Sabado - siguiente, con la Caxita de la Cofradia, por la Purissima - Sangre de Jesuchristo; y tambien en las Procesiones de Semana Santa como se estila; y a mas publicar a los Cofrades y sus Mugeres quando fallezcan por los parages publicos de otra Ciudad: Y asimismo asistir a los Administradores de la Cofradia en todo lo que se ofrezca, y hacer la servitud a - esta y aquellos, en la forma que lo practican los Mandaderos o Andadores que tienen los demas Gremios y Cofradias de la referida Ciudad. --

31..... Otro si, En atencion de tener la citada Cofradia; por Titular y Patron de ella al Glorioso Sn Juan Bautista, Estatuimos: Que no sea licito ni permitido a los Maestros y Mancebos de ella, trabajar en otra Ciudad de Mataró y su termino, publica ni escondidamente en el dia o Fiesta de la Degollacion del expresado Santo, baxo la pena de doze sueldos - por cada vez que cada uno de aquellos contravenga a lo dispuesto en esta Ordenanza; y a mas havrá de pagar los gastos que se hicieren para la execucion y cobranza de otra pena.

32..... Otro si Mandamos: Que los Administradores de la referida Cofradia deberán asistir con las Antorchas de ella en las Funciones de la Parroquial Iglesia de otra Ciudad de Mataró siguientes; a saber en la de las Quarenta horas que se hazen en ella en la Semana de Passion; en las Procesiones de llevar y extraer del Monumento al Santisimo Sacramento; en las de los dias del Jueves y Viernes de la Semana Santa; y en las de los dias del Corpus, Asumpcion de Nuestra Señora y - San Roque, baxo la pena de dos libras ocho sueldos que deberá pagar cada uno de los Administradores por cada vez que - faltare a lo dispuesto en la presente Ordenanza. ----------

33..... Otro si Establecemos: Que los Administradores de la expresada Cofradia, del dinero de esta deban comprar y tener siempre en su poder en el Archivo de la misma, quatro Antorchas (vulgo Achas) de cera blanca, las quales siempre que se haya de llevar el Viatico a alguno de los Maestros de aquella, o a sus Mugeres e Hijos, y tambien en el caso de haverse de enterrar el Cadaver de alguno de los referidos, deban entregarlas al Andador de la Cofradia, paraque este con aquellas acompañe a su Divina Magestad : Y asimismo se asis

ta con ellas a los Entierros, y Funerales de los menciona-
dos cadaveres; en cuyos entierros y funerales deberan poner se, de la misma Cofradia, quatro velas de cera blanca en el Altar en que se celebrarán los Divinos Oficios, ardiendo -- mientras duraren estos, y fenecidos deberan quedar una vela encendida cerca del cadaver hasta que este quede sepultado: con la inteligencia, que al Maestro que estubiere debiendo - mas de tres años de los quatro sueldos annuales que deba pagar a la Cofradia, no se le subministrarán las Antorchas y velas para funcion alguna de las referidas. --------------

34.... Otro si denamos: Que los Administradores de otra Cofradia deban hacer celebrar de dinero de la misma tres Missas rezadas, para sufragio del Alma de cada uno de los Maestros de aquella, y cada una de sus Mugeres que falleceran, con tal que estas no hayan pasado a otro Matrimonio despues de la muerte de su Marido. ------------------------------

35.... Otro si Estatuimos: Que los Cadaveres de los Maestros de otro Gremio, y de las Mugeres e Hijos de estos que fallecerán, mientras serán en la Patria potestad, puedan enterrarse en la Sepultura que la Cofradia tiene suya propia -- construída dentro de la Parroquial Iglesia de la Ciudad de Mataró, sin pagar cosa alguna, asi como se ha estilado hasta el dia presente. ---

36.... Otro si Establecemos y Mandamos: Que los Administradores de la expresada Cofradia, dentro del termino de tres -- dias de haver entrado en el exercicio de sus empleos, deban en cada un año formar Inventario de todas las halajas de oro, plata, ropas, adornos y demas cosas que tiene aquella, y se hallen existentes en el dia que entrarán a servir otros Empleos, encargandose de las citadas halajas, con la obligacion de haver de dar buena y leal cuenta de ellas, y pagar lo que faltare a la fin de los mismos Empleos: Y que en caso de no cumplir los Administradores en la formacion de otro Inventario, incidan en la pena de cinquenta libras exigidera de cada uno de ellos, y aplicadera en la forma expresada en la Ordenanza nona; y a mas deberán satisfacer las costas que se causaren para la execucion y cobranza de otra pena; y despues de executados por esta deberán formar immediatamente - el referido Inventario, bajo la pena de doce sueldos exigidera a cada uno de los Administradores por cada dia que retardarán la formacion de aquel y a mas deberan pagar las -- costas que se causarán para la execucion y cobranza de esta pena. --

37.... Otro si Ordenamos: Que los Maestros que son y serán de la mencionada Cofradia, gozen de la alternativa y libertad de poder todos indistintamente trabajar todo genero de obrajes pertenecientes a cada uno de los Oficios comprehendidos en dicha Cofradia. --

38.... Otro si Establecemos por punto general: Que en los examenes para la Maestria de qualquiera de los oficios de que se compone la citada Cofradia, deban ser comprehendidos los Hijos y Hiernos de Maestros con el mismo rigor y formalidad que los demás Estraños, y solo se les libertará del pago de la Dieta de los Administradores y Examinadores, en la forma que queda prevenid en la ordenanza diez y ocho.= POR TANTO

con thenor del presente, y con las circunstancias expresadas y la de haverse de aplicar como se ha dicho, a Penas de Camara la tercera parte de las pecuniarias que en las presentes Ordenanzas respectivamente se imponen, APROBAMOS Y CONFIRMAMOS al citado Gremio y Cofradia de San Juan Bautista de Carpinteros, Cuberos, Albarderos, Torneros, Caxeros, Escultores, Serradores, Fabricantes de Carros, Guitarreros, Encepadores, Fabricantes de Sillas, y Taloneros de la Ciudad de Mataró, los mencionados Capitulos, en la forma que arriba están continuados, interponiendo en ellos Nuestra Autoridad y Decreto, para su mayor estabilidad y firmeza, Ordenando a todos y qualesquiera Juezes, Justicias, Ministros y Oficiales a Nos sujetos, como a los Prohombres del referido Gremio y Cofradia, que oy son, y por tiempo fueren y generalmente a todas y qualesquiera Personas de qualquiera calidad y condicion que sean, que los preinsertos Capitulos u Ordenanzas observen, guarden y cumplan, y guardar, cumplir y observar hagan cada uno en la parte que le toca y tocar pueda, en la forma que va referido, sin los contravenir, ni permitir se convengan por qualquiera causa o razon, si la Gracia de Su Magd. y Nuestra tienen por Chaza y en pena de mil Florines de Oro de Aragón desea no incurrir. En Testimonio de lo qual Mandamos expedir este Nuestro Despacho sellado con el Rl. Sello comun; el qual queremos se publique en otro -- Gremio y Cofradia, y se Registre en los Libros de ella para tenerse presente en los casos que convenga. Dado en Barcelona a tres de Agosto de mil setecientos sesenta y ocho

El Conde de Ricla
(Signatura)

Vt. DJph Faustino Perez
Regte. de Hita
(Signatura)

Dn. Franco. de Prats y Matas Secrio.
del Reino (Signatura)

Pagaron por el oro del sello XXXXI
Regda. en el Divers. Viy fol CCII (Signatura)

V. Exa. Aprueba y Confirma al Gremio y Cofradia de Sn. Juan Bautista de Carpinteros, Cuberos, Albarderos, Torneros, Caxeros, Escultores, Serradores, Fabricantes de Carros, Guitarreros, Encepadores, Fabricantes de Sillas, y Taloneros de la Ciudad de Mataró, las nuevas Ordenanzas y Capitulos en la forma que arriba están continuados. --

CASAMENTS A SANTA MARIA (1905?)

M.A.S.M. Fotografia Spà Salarich

CASAMENTS A SANTA MARIA (1905?)

M.A.S.M. Fotografia Spà Salarich

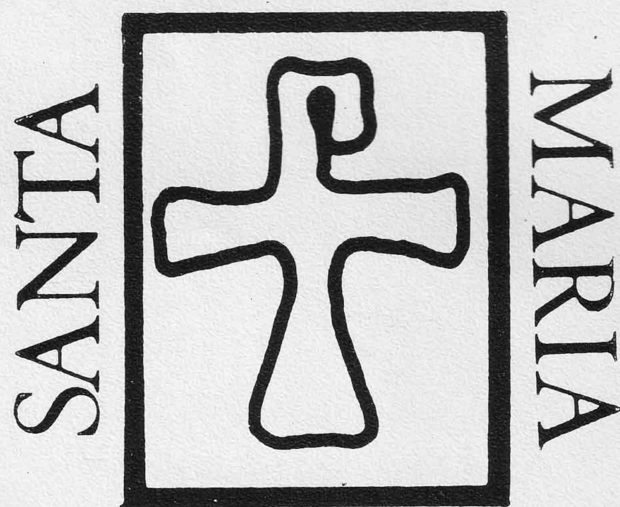
CASAMENTS A SANTA MARIA (1905?)

M.A.S.M. Fotografia Spà Salarich

CASAMENTS A SANTA MARIA (1905?)

M.A.S.M. Fotografia Spà Salarich

MUSEU
ARXIU
SANTA
MARIA
MATARÓ